

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — po-
deljaka izdaja ce-
letno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen posejdeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 74.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Javna dela pri nas

Vsepovsod na svetu skuša gospodarska politika z velikimi javnimi deli pomagati gospodarstvu iz krize in ga privedi do zopetnega vzpona. Tudi pri nas smo prišli do spoznanja, da je treba že zaradi velikih in neodločljivih potreb po vsej državi začeti z javnimi deli in preskrbeti ljudem dela in zaslužka. Dobili smo prvo uredbo o javnih delih leta 1934, toda ta uredba ni prinesla posebnih možnosti dela in zaslužka, ker je mobilizirala samo majhna sredstva in še ta z novo obdavitvijo gospodarstva. Nova uredba o javnih delih meseca februarja letos je prinesla v primeri s prejšnjo uredbo znaten napredek, saj je bila veliko-poteznejša in je računala z res obsejnimi javnimi deli, na drugi strani pa je poskrbela tudi za zadostna sredstva v ta namen.

Ko je bila nova uredba objavljena, je tedaj finančni minister tudi razložil, zakaj je bilo vpeljano enotno nadzorstvo nad državnimi in privilegiranimi denarnimi zavodi pod finančnim ministrstvom. S tem si je hotel finančni minister zagotoviti vpliv na poslovno politiko velikih denarnih zavodov v državi in usmeriti sredstva teh zavodov v velikopotezno akcijo za javna dela. Računal je pri tem, da bo dotok vlog v privilegirane zavode trajal dalje v istem obsegu kot doslej. Vsa ta nova sredstva pa naj bi se porabila predvsem za finansiranje javnih del. Da ni računl s pretiranimi številkami dotoka vlog v privilegirane zavode, je dokazano s podatki dveh največjih zavodov, ki prideta v pošte kot sprejemalca hranilnih vlog. V teku leta 1934 so se hranilne vloge na knjižice povečale pri Državni hipotekarni banki za 160,7 milij. Din, pri Poštni hranilnici pa za 154,4 milij. Din, torej skupno za 315,1 milij. Din. Seveda bi ti zavodi v celoti vsega dotoka vlog ne bi mogli porabiti za nakup državnih obveznic, ker morajo držati tudi primerne vsote v gotovini za eventuelne svoje obveznosti. Vsekakor pa vsota, ki bi jo po dosežanju dotoka vlog sodeči ti zavodi lahko porabili za nakup državnih obveznic, ne bi bila znatno manjša kot 300 milij. Din. Če k temu še prištejemo vsoto 200 milij. Din — za toliko namreč na podlagi svojih pravil Narodna banka še lahko nakupi državnih obveznic — potem nam je lahko izračunati, da je tu že pol milijarde potrebne vsote za financiranje javnih del, ne da bi bila izčrpana tudi druga pota za pridobitev potrebnih sredstev. Ta račun je po sedanjih razmerah pravilen, bodnost pa bo pokazala, če je bila prognoza pravilna.

Pri finansiranju javnih del je potrebno tudi, da se misli na zasebno gospodarstvo. Vzgon gospodarstva, ki ga povzroča javna dela, mora blagodejno vplivati tudi na razvoj podjetniške delavnosti, če so dani tudi drugi predpogoji za oživiljenje gospodarske delavnosti. Drugače pa postajajo sredstva kar premajhna in treba je zopet in zopet novih sredstev za vzdrževanje zaposlenosti. To vidimo posebno v Ameriki, kjer od časa do časa čujemo o pojemanju gospodarske delavnosti, pa mora prisločiti na pomoč država ter z milijardami dolarjev podpreti investicijsko delavnost, ker preti drugače povečanje brezposelnosti in poslabšanje splošnega gospodarskega položaja. Zato tudi danes ne moremo povedati končne sodbe o tako velikem gospodarskem eksperimentu, kot je ravno ameriški, ki se je začel že leta 1933.

Pri nas je zasebna iniciativa radi dolgotrajne krize slaba, pa jo bo treba podpreti; če bodo to dosegla javna dela, potem so dani vsi predpogoji za izboljšanje gospodarskih razmer. Tu pa prihaja vedno bolj v poštev tudi vprašanje denarstva, ker brez zdravega kreditnega sistema ni mogoče misliti na velikopotezno oživiljenje gospodarstva. Zato bo treba vzporedno z injeckijo, ki jo bodo gospodarstvu dala javna dela, rešiti tudi vprašanje naših denarnih zavodov, ker sedanje nevdružno stanje ne vodi nikamor drugam kot v likvidacijo, katere pa ne sme želeiti noben gospodarski politik, ker bi bila škoda radi tega prevelika za vse gospodarstvo in bi bili uničeni veliki kapitali, ki bi lahko sodelovali pri akciji za oživiljenje gospodarstva.

Od skupne vsote 1 milijarde je po dosežanju objavah določenih za ceste v vsej državi 569 milijonov Din, od tega zneska odpade na Slovenijo 35 milij. Din. Ta vsota se nam zdi z ozirom na delo, katero bo treba izvesti, majhna, in bi bilo prav, če bi se povečala. Če se že enkrat kakšno delo začne, naj se naredi temeljito. Drugače preti nevarnost, da bo treba v doglednem času kaj popravljati in izboljševati, kar bi se lahko že sedaj naredilo. Posebno velja to za ceste, kjer smo v zadnjih letih videli, da so radi krčenja vseh proračunov, ki so prišli za ceste v poštev, postali vzdrževalni izdatki za ceste tako majhni, da niso zadostovali niti za najnujnejša popravila in je tako nastala na naših cestah škoda, ki bo sedaj zahtevala za popravilo znatno večje zneske, kot pa so znašali izpadi v vsakoletnih proračunih glede cestne službe.

Vsota 35 milijonov Din za ceste je pa majhna tudi iz razloga, ki ga moramo vsakod. znano. Znano dejstvo je, da velik del dotoka privilegiranim denarnim zavodom prihaja baš iz naših krajev. Ta dotok je veliko večji, kot bi se dalo sklepati samo iz deleža prebivalstva Slovenije na prebivalstvu vse države. Zato je tudi upravičena zahteva, da prihaja denar, ki se zbira v naših krajih, tudi v prvi vrsti v korist naših krajev. Če bi se držali tega načela, potem bi bila vsota za javna dela znatno večja, kot je sedaj. Poleg tega je država doslej javna dela finansirala v drugih pokrajinah v večji meri kot v Sloveniji in je prav, da se poveča delež Slovenije. Po podatkih v Statističnem letopisu za l. 1932, ki ga je izdala splošna državna statistika, je država tega leta izdala iz svojih sredstev za javna dela 161,2 milijonov Din, od tega v Sloveniji 7,6 milijonov Din, kar je odločno premalo.

Javna dela pa morajo biti končno diktirana tudi po socialnih vidikih. Pred dnevi smo čitali, da so pri nekem delu, ki ga je prevzel na licitaciji zasebni podjetnik, bile ponudene delavstvu naravnost stranotno nizke plače, da-leč pod običajnimi krajevnimi mezdami. Ni-

Francoski odgovor na nemški 16. marec:

Vzhodni pakt z Rusi brez Nemčije

Anglija pripravlja kompromis za Streso London ali Moskva

Pariz, 28. marca. c. Po svojem govoru v senatu je zunanji minister sporočil zunanje-političnemu odboru senata še sklep ministrskega sveta, da bo Francija v odgovor na nemško oboroževanje podpisala vzhodni pakt s Sovjetsko Rusijo. Zunanji minister Laval bo ob priliki svojega obiska v Moskvi, v drugi polovici meseca aprila, predložil pogodbo sovjetski vladi in bo pogodba tudi pri tej priliki od obeh držav podpisana. To vest so raznesli sinočni in današnji pariški listi, in dodaj od zunanjega ministrstva ni bila zanikana, torej je resnična.

Iz tega smemo sklepati, da je v ministrskem svetu zmagala odločnejša struja, ki je proti vsakemu zavlačevanju in sterilnim pogajanjem ter je zahtevala, naj Francija na nemško politiko gotovih dejstev odgovori tudi z gotovimi dejstvi. Laval sam je bil osebno mnenja, da je treba še čakati, da ni treba izgubiti živcev, češ da so še vedno dane možnosti za sporazum. Toda pri seji vlade je propadel in so mu ugodili le v toliko, da naj se potovanje Laval in s tem podpis vzhodnega pakta preloži na teden po konferenci treh velesil v Stresi v Italiji, kjer bo angleški zunanji minister sam osebno poročal o uspehih svojega potovanja v Berlin.

Zakaj takšen sklep

Sklep francoske vlade, da podpiše vzhodni pakt, ki je v tem primeru, ker ga ne podpisata niti Nemčija niti Poljska, podoben bolj vojaški zavezniški pogodbi, je bil storjen zaradi tega, pravijo v Parizu, ker je nevarnost, da angleški zunanji minister vendar le ne prinese kakšnih kompromisnih predlogov na konferenco v Stresi, ki bi potem svobodno gibanje francoske vlade ovirali. V Parizu točno razlikujejo med predlogi Hitlerja, ki je pripravljen dati vsa varnostna jamstva na evropskem vzhodu, sprejeti vsaj deloma tudi gotove obveznosti z ozirom na neodvisnost Avstrije, a ki noče ničesar slišati o kakšnih skupnih jamstvih za vzhodne meje, marveč ponuja nemškim vzhodnim sosedam samo nenapadalne pakte, ter pravijo, da v trenutku, ko Nemčija odklanja priznanje vzhodno-evropskih meja, o kakšnem primirju v Evropi ne more biti govora. Grožnje narodnega socializma proti vzhodno-evropskim mejam so danes mnogo bolj nevarne kot komunistične grožnje napram zapadni Evropi, ki bi jo Hitler rad organiziral proti sovjetski Rusiji. Vsak oborožen spor na vzhodu bi neizbežno povzročil vojno tudi na zapadu. Če torej Francija čuva vzhodne države, brani s tem svoje lastne meje. Mesto da bi torej poslušali Hitlerjeve obljube, ki se lahko izpolnijo, lahko pa tudi ne, je boljše povezati med seboj vse miro-ljubne države, ki bodo potem Hitlerja že prisilile, da bo dal mir.

Angleški kompromis

V Parizu se dobro zavedajo, da vsebujejo angleško-nemški razgovori v Berlinu veliko nevarnost za francosko vladu, ki bo morda postavljena pred izbero, da naj se odloči za London ali pa za Moskvo. Kajti glede protiruskega stališča angleške vlade si v Parizu ne delajo nobenih dvomov, kakor tudi ne o tem, da bo Anglija protirusko politiko Nemčije z vsemi simpatijami podpirala. Zato je zelo mogoče, da bo sir John Simon prinesel na konferenco v Streso gotove kompromisne predloge Hitlerja, predvsem predlog o desetletni pogodbi, ki naj jamči za mir in nedotakljivost meja na evropskem vzhodu (torej vzdolž francoske meje), vprašanje varnosti vzhoda pa pusti odprto oziroma zavaruje vzhod samo z neučinkovitimi dvostranskimi nenapadalnimi pogodbami, ki izključujejo vsako pomoč tretjega. Če bi sir John Simon zares prišel v Streso s takšnim kompromisnim predlogom, za katerega bi se navdušilo tudi vse angleško javno mnenje, bi morala francoska vlada res izbrati, ali gre z Londonom in pusti Rusijo in ž njo vred ves vzhod pasti, ali pa gre z Rusijo in z

vzhodom ter s tem pride navzkriž z angleško zunanjo politiko, ki se v ruskem vprašanju s Hitlerjevo strinja.

S tem pa, da je francoska vlada sklenila podpisati vzhodni pakt, je postavila Anglijo pred gotovo dejstvo, ki bo odsej onemogočilo vsak kompromis, ki bi se napravil na evropskem zapadu na račun varnosti na vzhodu.

Jedro problema: evropski vzhod

Nasproti vsem ostalim vestem, ki so jih o berlinskih razgovorih raznesli po svetu razni veliki svetovni časopisi, so v pariških političnih krogih mirni. Večina med »zahtevami nemškega državnega kanclerja« so le izvlečki iz ekspozice, ki ga je v obliki uvoda k pogajanjem z angleškimi državniki podal državni kancler Hitler in v katerem je naštel vse nemške potrebe in vse nemške bolečine in to v zelo močni, njemu lastni obliki. Edino, kar sledi jasno iz berlinskih razgovorov, je dejstvo, da Hitlerjeva Nemčija ne prizna dosežanega političnega reda na evropskem zapadu in da ga ne bo priznala. Na vzhodu Evrope je germanstvo zopet zarezalo globoko rano in to bo treba zaceliti.

Anglija predlaga evropsko konferenco z Nemčijo ured

London, 28. marca. c. Snoči je pozno zvečer bila izredna seja ministrskega sveta. Sklepana je bila na zahtevo zunanjega ministra sira Johna Simona. Na tej seji je Simon razdelil vsem članom vlade Hitlerjev dolgi ekspozice, ki ga je prinesel s seboj iz Berlina. K temu poročilu je sir John Simon sestavil tudi poročilo o mnenju, ki ga je sam zastopal proti Hitlerju. Na tej seji je bilo sklenjeno tudi, da gre danes sir John Simon h kralju Juriju V. v avdienco.

Sir John Simon je odšel v dvor že zjutraj in je ostal pri kralju tričetrt ure. Prvo iz-

Preganjanje katoličanov v Nemčiji

Trije provincijali in generalni vikar v Hildesheimu zaprli

Dodatno k včerajšnjemu izčrpnemu poročilu o novih preganjanjih katoličanov v Nemčiji objavljamo še naslednjo vest, ki jo je objavil pariški »Echo de Paris«.

Paris, 28. marca. TG. »Echo de Paris« ponatiskuje v posnetkih poročilo katoliškega, v Rotterdamu izhajajočega »Maasbode« o velikih aretacijah med nemškimi katoličani. Aretirani so bili provincijali očetov redem-

javo o berlinskem sestanku je sir John Simon podal danes dopoldne v angleškem parlamentu. Izjavil je čisto kratko: »Pri razgovorih v Berlinu so bila ugotovljena velika nesoglasja med našim in nemškim stališčem. Več iz razumljivih razlogov ne morem izjaviti.«

Pač pa je v hodnikih parlamenta sir John Simon izjavil, da je angleška vlada sklenila, da bo predlagala Italiji in Franciji, naj se konferenca v Stresi spremeni v veliko evropsko konferenco, na katero bi bila povabljena tudi Nemčija. Ta želja angleške vlade je bila danes dopoldne že sporočena v Lim in Pariz. Iz Pariza poročajo, da je zunanji minister Laval takoj poklical k sebi italijanskega veleposlanika Pignattija di Custozza in je posvetovanje med njima trajalo zelo dolgo. Po sestanku se je zvedelo, da Francija ne bo pristala na predlog evropske konference v Stresi. S tem bi se namreč zmanjšala važnost izrednega zasedanja Sveta Zveze narodov. Tega pa Francija nikdar ne bo dopustila.

Cenče »Daily Telegrapha«

Berlin, 28. marca. c. Danes je DNB objavil zelo oster demanti proti tako zvanim odkritjem »Daily Telegrapha«. Berlinski dopisnik »Daily Telegrapha« je sporočil svojemu listu zelo podrobna odkritja o vsebini berlinskih razgovorov in o zahtevah, ki jih je baje stavil Hitler. Med temi zahtevami naj bi bila tudi zahteva, da se mora Nemčiji vrniti češko nemško ozemlje, da se ji mora dopustiti carinska unija z Avstrijo in slično. Nemška vlada izjavlja, da si je dopisnik »Daily Telegrapha« vse to izmislil in da je taka vest pravo zastrupljanje vode. V vojni se tako razširjanje vesti kaznuje s smrtjo. Nemška vlada odklanja najodločnejše sleherni odgovornost za take vrste politično delo in še enkrat najsvetaneje izjavlja, da so te vesti »Daily Telegrapha« gola izmišljotina in jih Nemčija zato odklanja.

Eden v Moskvi

Prva pogajanja z Litvinovim

Moskva, 28. marca. c. Odposlanec angleške vlade lord Eden je danes zjutraj prispel v Moskvo. Sprejem na kolodvoru je bil zelo skrbno pripravljen in silno prisrčen. Eden se je s kolodvora odpeljal v angleško veleposlaništvo, dopoldne pa se je vršil prvi sestanek med Litvinovim in Edenom. Po tem sestanku je bilo časnikarjem izjavljeno, da gleda sovjetska vlada s silno velikim optimizmom na potek razgovorov. Dopisnik »Temps« sporoča svojemu listu, da se pri teh razgovorih sovjetska vlada ne bo omejevala samo na probleme, o katerih se je govorilo v Berlinu. Sovjetska vlada želi, da se takrat govori tudi o vseh visetih vprašanjih med Anglijo in sovjetsko Rusijo. Predvsem se bo govorilo o dolgovih bivše carske Rusije napram Angliji. Isti dopisnik sporoča, da bo višek posvetovanj v Moskvi pomenil sestanek med Edenom in Stalinom. Ta sestanek

se bo vršil jutri. Dopisnik pravi, da boče tokrat zopet Stalin s svojo diktatorsko silo uplivati na potek politike tako, kakor to hoče on v interesu svoje osebne politike.

Eden pri Stalinu

Dopisnik »Neue Zürcher Zeitung« pa sporoča zvečer svojemu listu, da je pozno popoldne Stalin že povabil Edena k sebi. Tudi po tem sestanku se je še povečal optimizem, ki označuje vse okolnosti tega angleškega obiska v Moskvi. Na sestanku med Stalinom in Edenom so bila proučena prav vsa vprašanja, ki zadevajo odnose med sovjetsko Rusijo in Anglijo. Stalin je dal vedeti, da je pripravljen sporazumeti se v vprašanju carskih dolgov, poleg tega pa se tudi namerava obvezati, da bo kominterna prenehala z vsjo propagando v okviru angleškega imperija. Sovjetska vlada hoče sploh ustvariti videz, da ne smejo politična vprašanja ustvarjati sploh nobenih težav več med Anglijo in Rusijo. Preko tega se lahko preide zelo hitro in zato hoče sovjetska vlada te razgovore zaobrniti že čisto na polje praktične politike in se bo na jutrišnjem sestanku govorilo predvsem o gospodarskem sodelovanju med sovjetsko Rusijo in Anglijo. Nocoj bo svečana večerja v sovjetskem zunanjem ministrstvu.

»Izvestija« pozdravljajo

Moskva, 28. marca. b. Ob današnjem prihodu angleškega ministra lorda Edena pozdravljajo »Izvestija« njegov prihod in pišejo: Sir Antony Eden bo pri izvrševanju svoje velike in odgovorne naloge deležen vse pozornosti angleške vlade in angleške javnosti, pozornosti, ki pripada predstavniku velesile, kakor je Velika Britanija. »Izvestija« pozdravlja sklenitev vzhodnega pakta, ki ima namen, da okrepi varnost v Evropi. To stališče je zavzel tudi lord Eden in mi se popolnoma strinjamo z njim, pišejo »Izvestija« in upamo, da se bodo pogajanja z lordom Edenom vodila tudi v tem smislu, ki bo služil miru in sodelovanju med dvema velesilama, ki se s svojimi mejami ne dotikata samo v Evropi, temveč tudi v Aziji.

Slavak sestavlja poljsko vlado

Varšava, 28. marca. AA. Vlada je odstopila. Odstop je v zvezi s sprejetjem nove poljske ustave.

Predsednik republike je odstavko sprejel ter določil Valerija Slaveka, predsednika viadnega »BB« bloka, da sestavi novo vlado. Slavak bo sprejel v vlado predvsem osebnosti, ki so sodelovale pri izdelovanju nove ustave.

Za prvi maj v Avstriji

Heimwehrovski puč?

Knez Starhemberg naj bi postal upravitelj države

London, 27. marca. b. »United Press« razširja iz Dunaja vest, da so v Avstriji že dalje časa v teku podzemne priprave Heimwehra za neke vrste »sleni državni udar«, ki bi potisnil vodjo Heimwehra na mesto avstrijskega državnega upravitelja. Po zadnji avstrijski ustavi je itak že izginilo ime avstrijske

kakor ne sme biti cilj države, da potlači z javnimi deli preveč navzdol mezde našega delavstva. Življenjski standard našega delavstva je padel že tako nize, da nikakor ne gre še nadalje zniževati delavskih mezd, ki ne zadostujejo niti za dostojno preživljanje. S tem se tudi splošni gospodarski položaj ne bo izboljšal. V tem oziiru bo potrebno, da država pri svojih licitacijah stavi podjetniku tudi pogoje glede višine delavskih mezd, da ne bo podjetnik izvrševal dela in pri tem imel dobiček samo na račun delavskih mezd. To uvidevajo tudi strokovnjaki, ki se potegujejo za pravično mezde že radi tega, da se ne bi delo izvedlo nesolidno, kar bi bilo škoda i za državo i za splošno gospodarstvo.

»republike« in bi torej s tega stališča ne bilo težko namesto predsednika republike, postaviti državnega upravitelja, po vzoru Madjarske. Heimwehr bi rad spremembo pripravil tako daleč, da bi se državni udar izvršil še pred l. majnikom. Voditelji Heimwehra so izjavili dopisniku »United Press« čisto odkrito, da so na zadnjem zborovanju vseh avstrijskih heimwehrovskih vodij enoglasno sklenili, da bodo kneza Starhemberga »izklicali« za državnega upravitelja. Toda prej bi bilo treba še sedanjega predsednika Miklasa prisiliti, da odloži mesto državnega poglavarja. Državni kancler dr. Sehusehnigg, ki je o teh namelih točno informiran, bi demisijsiral, a bi takoj zopet dobil mandat za sestavo nove vlade. Major Fey bi postal zvezni podkancler. Heimwehrovski in s tem italijanski vpliv bi v Avstriji postal absoluten. (To vest objavljamo zaradi informacijske dolžnosti, a z vsemi pridržki, čeprav je znano, da se je Heimwehr že večkrat čisto resno bavil z vprašanjem, da »izklic« Starhemberga za državnega upravitelja in je sedaj novo nastala nemška nevarnost takšne učrte le še okrepila. Op. ured.)

Ali naj ženske volijo?

Francoska žena za volivno pravico

Pariz, 21. marca.

Pri nas se to vrši z lepšimi manirami, bolj nežno, bolj žensko. Mi nimamo nobene Miss Pankhurst, ki bi lomila dežnike nad glavami otrpnelih in zakrknjenih poslancev, ki nočejo sprejeti zakona o ženski volilni pravici, niti ženskih demonstracij, kjer bi žene in matere kot furije trgale uniforme nedolžnih policistov, lezle na drevje Trafalgar Square in lomile veje ter jih metale na glave presenečenih spremljevalcev. Ne, pri nas imamo ženski pokret, na katerega smo vprav ponosni. Načeluje mu lepa kneginja de la Rochefoucauld, ki je obenem priznana lirčna pesnica, naše demonstracije so kot neke vrste sprejedi kraljice Pariza v mi-caremu. Mi imamo vsi ta pokret radi in naše ženske, ki se vse lepo nališpajo, kadar gredo manifestirati za žensko volivno pravico, to tudi dobro vedo, in ne zahtevajo s hreščočim glasom po ulicah, da mora ta »doli«, drugi zopet »gori«, ampak se prav privlačno smehljajo izza s svetlimi okrašenimi napisnimi deskami, na katerih stoji zapisano čitljivo, da hoče francoska žena voliti. In kadar hočejo posebno poudariti to svojo željo, gre skupina teh mater in žena pod vodstvom »de la jolite duchesses« (mične kneginje) v starodavno poslopje senata, kjer je utaborjen njihov najhujši nasprotnik, ter skušajo osmeseletnim gospodom na lep način raztolmačiti, kako bi se vse na boljše spremenilo, če bi jim dali pravico do volitev, česar pa ti gospodje, črpačji iz desetletij osebnih izkušenj, še vedno ne marajo verjeti.

Kakor nebrzdan je Francoz vedno bil v svoji borbi za svobodo in za enakopravnost, s kakšno čudovito tveganostjo se je on vedno boril za te svetline svojega ustvarjalnega genija, tako starokopiten, nazadnjaški in krivičen se zdi v dodelitvi iste svobode in iste enakosti svojim materam in ženam. Morda je to za onega, ki ne pozna naše narodne miselnosti, ki ne pozna naših kulturnih izročil in tudi ne tajnih gonov, ki naše notranje politike, največje protislovje v francoskem javnem življenju. Vseenoakrog pri sosednih narodih so ženske v povojni dobi, potem ko so v veliki svetovni vojni pokazale svojo do zrelost, dobile večje pravice v javnem življenju, kot v Franciji, klasični deželni svobode in enakopravnosti. Ali mi Francozi ženske omalovažujemo? To bo trdil samo tisti tujec, ki se je v par bežnih dneh kotilil po bulvardih naših mest in se opijal po kakšnih breznicah, nato pa se vrnil domov prenapolnjen z znanjem o naši družinski kulturi, ki je pa v resnici zaslužila ni. Morda je le malo narodov, kjer moški svet prizna ženi ravno v družini, kjer naj se lastnosti ženske duše razvijajo v vseh svojih časih, toliko mesta, kot ravno v Franciji, kjer je pač treba daljšega bivanja, da človek zna ceniti pravično francosko ženo kot ljubečo mater in vzorno varčno gospodinjico. In kljub temu je zakonodajec tako skop pri odmerjanju političnih pravic, kadar gre za francoske žene. Zakaj?

Nekaj je temu krivo naše kulturno izročilo, na dnu se vse prežeto krščanstva, ki hoče žensko ohraniti za njej lasten in biten delokrog v izoblikovanju družine ter jo obvarovati pred tujimi strasti, s katerimi naj opravi mož, kot je tudi moževa dolžnost, da skrbi za miren življenjski obstoj družine. Nova doba, nove potrebe in novo življenjske okoliščine so ta naš starši ideal raztrgale in kakor smo našo ženo le s krvavečim srečnim pustili, da se je vrgla v borbo za kruh, tako je nam

Za slovansko vzajemnost

Praga, 28. marca. »Narodni Listy« priobčujajo razgovor urednika Strakatega z dr. Egonom Staretom, predsednikom Jugoslovanske-českoslovaške lige v Ljubljani. Razgovor nosi naslov »Nekaj misli o delu za českoslovaško-jugoslovansko vzajemnost«. Dr. Starec pravi, da je v jugoslovanski javnosti v teku orientacija nasproti slovanski vzajemnosti. V Jugoslaviji se vedno bolj ustanavljajo lige, ki naj bi skrbale za stike z bratskim jugoslovanskim narodom. Tako so jugoslovansko-českoslovaške lige razširile svoje omrežje in ustanavljajo se ingoslovansko-bolgarske lige. Vidni so znaki, da se misel na slovansko vzajemnost čedalje bolj utrjuje. Tako na primer obiskuje v Ljubljani tečaj za češki jezik letno okoli 300 do 400 dijakov. Tudi predavanja, ki jih je priredila českoslovaška liga, so bila dobro obiskana. Uspelo so vse proslave, posebno Masarykova. Lige delajo tudi za gospodarsko zblizanje med obema državama, zato so se pod njihovim okriljem ustanovile posebne gospodarske sekcije. Dr. Starec je na svoji propagandni turneji predaval v Pribramu in v Pragi.

Še Planica!

Zagreb, 28. marca. b. Včeraj so prišli v Zagreb norveški skakalci Sigmund Gutormsen, Leo Farup in Sigmund Ruud, ki so gostje smučarske sekcije Haška. Včeraj in danes so si ogledali mesto. Medtem ko potuje Gutormsen za zabavo, pa Farup in Ruud zastopata razna norveška trgovska podjetja. Váš dopisnik je se informiral pri Gutormsen, kako je prišlo do tega, da je njihov tovariš Uhlund skakal v Italiji v Pontu di Legano, kjer je skočil 90 m in 103,5 m s padcem. Gutormsen je izjavil sledeče: Uhlund je dobil povabilo naše Zimskosportne zveze prepozno, ker je že bil na poti v Francijo, kjer je treniral francoske smučarje v Chamoni. V Pontu di Legano je bil povabljen od italijanske smučarske zveze samo kot gledalec, ker je izjavil, da ne more skakati radi poškodbe v kolenu. Tamkajšnji tekmovalci pa so ga le preprosil, da je v treningu po tekmi odšel na skakalnico. Gutormsen je izjavil, da bi Uhlund, če ne bi bil ranjen, dolžino 103,5 m gotovo izvozil. Tamkajšnja skakalnica je večja za 40 m od skakalnice v Planici. — Sigmund Ruud je prišel v Zagreb iz Feldberga v Nemčiji, kjer so bile predelko nedelje skakalne tekme, na katerih sta brata Birger in Sigmund Ruud dosegla prvo in drugo mesto. Andersen, Sörensen in drugi Norvežani pa so imeli tedaj smolo, ker so se plasirali za Nemci. Vsi trije Norvežani so zelo navdušeni za Planico in izjavljajo, da bi bili vsi skoki, ki bi dosegli nad 100 m, odveč. Planica bo dala v bodočnosti do 100 m dolge skoke, toda ti skoki bodo lepi in v stilu. Norveški skakalci bodo ostali v Zagrebu še do nedelje in bodo ves čas gostje Haška.

Naznanilo.

Kongregacija akademickark ima v potek ob četrti na 7 redni shod.

Dunajska vremenska napoved. Nagle spremembe vremena. Hladno vreme. Možne so padavine. Severni vetrovi.

tudi čisto naravno težko, da bi jo še predali političnim borbam, čeravno izgleda, da je poslednje je logičen zaključek prvega. Eno in drugo nam razdira mirno družinsko življenje, ki je bilo do zdaj temeljno jamstvo naše narodne rasti in našega kulturnega dihanja.

Na drugi strani pa je tudi sto let pravnega režima, ki ga je uvedel Napoleonov kodeks, imelo svoje posledice na našo miselnost. Napoleonov kodeks je ženo tako rekoč spravil ob vse pravice. Kakor hitro se je poročila, je postala domača brezpravna in v vsakem oziru možu podrejena. Saj je svetovno znan ta primer, da pri nas omožena žena brez napisanega dovoljenja svojega moža — če bi šlo za strogo izvajanje pravnih predpisov — niti poštne nakaznice ne sme vnovčiti. V sto letih se takšna pravna praksa vrase v življenje naroda in ustvarja predsodke, ki so krivični, morda, a so tu in je treba z njimi računati. Volilna pravica pa pomeni popolno pravno izenačenje med možem in ženo, čemur se bo v Napoleonovem kodeksu vzgojen mož, četudi svojo ženo obžaluje, protivil, ker ga istoveti z lastnim pravnim ponižanjem.

Poleg teh v globine naše narodne rasti segajočih vzrokov, da ženskemu gibanju posvečamo tako malo pozornosti in smo tako malo nagnjeni, da bi v tem pogledu sledili razvoju pri sosednih državah, imamo pri nas še posebne, ki spadajo v področje dnevnih notranje politike. Vi morate namerati vedeti, da je naša tretja republika zgrajena na laičnem, republikanskem načelu, kar je isto kot protiversko in posebno protikatoliško. Može, ki so tretjo republiko ustvarili, so bili brezverci in katoličinski sovražniki. Sicer se je v teku zadnjih 60 let harsikaj spremenilo in je protiverski sektarizem zelo oslabil, odkar so pod republikansko zastavo prišle strnjene čete dobrih republikanskih katoličanov, toda osnova ustave je ostala ista in za njene čuvaje so se proglasili: svobodne lože in marksizem. Njihovo monopolsko moč v vodstvu naše notranje politike je sicer že globoko razmajala nova generacija, a popolnoma bi jo uničila politična enakopravnost francoske žene, ki se v sruču nikdar ni strinjala s protiverskim sektarizmom francoskih mož-čuvajev laične, protiverske države. Zato je razumljivo, da so se pri nas ravno levičarski bloki, zveza med framasoni, radikalno socialistično in socialistično stranko, najhujše protivilji temu, da bi se uzakonila ženska volilna pravica. Francoske žene in matere bi s svojimi glasovi vzpostavile pravilno ravnovesje in ozačje verskega sovraštva prečistile z donosom svojih družinskih kreposti. One bi iztrebile zadnje kote framasonskih beznir in vrnille Franciji njen pravi, starodavni krščanski obraz. Zato se je treba varovati žena in njihovega vpliva na politiko. Ko je naša zbornica že omahovala in slednjič na pritisk naše »lepe kneginje« sprejela zakonski načrt o ženski volilni pravici, se je temu uprl senat, kjer imajo framasonske lože svojo vladajočo večino in je na njihovo povelje senat odklonil, da bi francoska žena in mati, ki je vse preveč moderreč (zmerna), prišla razdirati tihožitje političnega monopolu protiverskega framasonstva.

Naše žene se niso na cilj. A dosegle ga bodo. In mi, ki smo tudi moderreč (zmerni), jim želimo, da ga dosežejo čimprej v interesu obnove naših družin in vsega našega notranjega političnega življenja. Lequellée.

Napetost v Litvi

Kovno, 28. marca. b. Litavska oblast je storila izredne varnostne ukrepe v Litvi in v memelskem področju. V memelskem področju je ponovno zaprelo vse javne nameščenice, čeprav to nasprotuje določbam memelskega statuta, po katerem prisegajo državni in mestni uradniki v memelskem področju tamkajšnjemu direktorju. Od snoči sta vojaštvo in policija v strogi pripravljenosti, zlasti pa so se izvršili energični varnostni ukrepi ob meji. Obmejne straže so dobile nalog, da morajo že v kali zadušiti vsak poskus prehoda na litavsko in memelsko področje. V tukajšnjih političnih krogih mislijo, da so ti ukrepi prišli kot posledica vesti, da bo Nemčija aktivno nastopila, da zaščiti memelske Nemce, ki so bili obsojeni na smrt.

Smrtne obsodbe v Rusiji

Moskva, 28. marca. b. Zadnjih sedem dni je bilo v Rusiji izvršenih nad 20 smrtnih obsodb, od teh samo v Moskvi deset. Vse obsodbe so bile izrečene kot posledica napadov na sovjetske funkcionarje v pokrajini, zlasti v evropskem delu Rusije so poslali komunistični krogi zelo vznemirjeni zaradi neprestanih napadov. Zaradi tega je bila izdana naredba, da se proti vsakemu napadalcu najostreje postopa in da se kaznuje s smrtjo, če bi pripravil napad na kakšnega sovjetskega funkcionarja. Po metodah, ki se jih sedanji teroristi v Rusiji poslužujejo, se sodi, kakor da so vstale od mrtvih stare revolucionarne organizacije, ki so v začetku tega stoletja prizadevale številne muke carski oblasti in ki so s svojimi terorističnimi dejanji spravile s sveta marsi. kakšno ugledno osebnost. Podtalno delovanje teh organizacij je zelo nevarno, ker je v rokah spretnih voditeljev, ki imajo sijajne zveze s kmeti, ki v nobenem primeru nečejo izdati organizacij.

Polniški promet narašča

Belgrad, 28. marca. AA. Železniška uprava postopno zbira podatke o uspehu znižanja polniške tarife in tarife za prevoz prtljaje in ekspressnega blaga. Materialni učinek je nemogoče že zdaj dognati, ko je nova polniška tarifa šele mesec dni v veljavi, toda ugotoviti je treba znaten prirastek potnikov. Po približni cenitvi je polniški promet že prvi mesec, kar je v veljavi nova tarifa, zrasel za 35 do 40%, ponekod pa tudi do 50%. To pomeni, da je obstojala potreba po intenzivnejši cirkulaciji potnikov, le tarifo je bilo treba prilagoditi gospodarsko-finančnim razmeram sedanjega časa.

Veterinarska izkazila

Belgrad, 28. marca. AA. Glede na vprašanje, kako se takšna veterinarska izkazila o izvornosti in zdravstvenem stanju pošiljk živinskih izdelkov in subhomese roba, je ministrstvo za kmetijstvo izdalo pojasnilo, da so takšna izkazila na podlagi določb taksnega zakona oproščena taksa. Za takšna izkazila ne bodo veterinarji pobirali nikakih taksov, temveč jih bodo izdajali po svoji uradni dolžnosti.

Mussolini o Berlinu

Rim, 28. marca.

V fašističnih listih je izšel kratek članek, ki podaja gotovo mnenje Mussolinija samega o položaju, nastale po Simonovem obisku v Berlinu. Mnenje šela italijanske vlade je torej sledeče:

Ugotavljajoč, da pogovori v Berlinu dajejo vtis, da so bili negativni, moramo prvi negativni element videti v samem besedilu uradnega obvestila, ki se ogiba vsakega namiga na možnost kakšnega zblizanja v glavnih točkah evropskih vprašanj. Drugi negativni element nuja obnašanje nemške vlade in časopisov. To obnašanje je označeno po mrzli korrektnosti napram angleškim državnikom ter se izogiba vsakega toplejšega tona z ozirom na rezultate, ki jih je bilo mogoče pričakovati od tega sestanka. Sprejem idej, ki so bile na dnevnem redu tega sestanka, pa je bil hotoma še manj prisrčen, nego so bile besede, posvečene predstavnikom britanske vlade. Nemški časopisi so celo posvečali na dan, ko bi bilo pričakovati, da bodo na prvem mestu objavili rezultate in okoliščine sestanka med kanclerjem in sirom Simonom, z očitno demonstrativnim namenom na prvem mestu svojo pozornost procesu v Kaunasu, ki je kljub temu, da je zmoežen razburiti nemško javnost, vendarle drugotnega pomena za narodne in politične koristi Nemčije nego sestanki, ki je imel odločilen pomen z ozirom na možnost, da se najde skupna smerica sodelovanja sil v Evropi.

Zato se more po berlinskem sestanku s sigurnostjo reči, da ni bil storjen noben korak naprej, ampak da se je narobe storil korak nazaj na poti splošnega sporazuma. Anglija je storila že čudeže odločne volje in naravnost avtosugestije, da doseže s skrajnim naporom vsaj nekaj, kar bi bilo kolikaj podobno sporazumu. Kljub temu smo prisiljeni ugotoviti, da so se vsi ti napori izjalovili. Negativni rezultat v Berlinu se bo v Angliji še bolj globoko občutil tudi iz notranjopolitičnih razlogov. Če bodo vesti, ki so jih dobile posamezne vlade iz Berlina naravnost, soglasale s temi našimi vtisi, potem bo naloga, ki jo ima izvršiti steskan v Stresi, še važnejša, nego se je pričakovalo doslej. Sedaj, ko je stališče na tej in na oni strani popolnoma jasno, nastane sledeče vprašanje: Ali obstoja v sedanjem trenutku še kakšna možnost prisrčnega sodelovanja med vlesilami Evrope, ali pa se moramo odpovedati upanju na splošen sporazum ter se lotiti bolj ozkega sistema kolektivne varnosti in na podlagi dejanskega položaja storiti vse, kar je potrebno, da se spričo nemogočnosti sporazumnega sodelovanja vseh evropskih sil izognemo nevarnosti za red in mir v Evropi.

Porazen vtis v Londonu

Kar se tiče Londona, se šele danes izve, kako porazen je bil vtis, ki ga je dobil sir Simon v Berlinu. Sir Simon, ki je mož velikega takta in vljudnosti, je bil kar prepaden, ko je na sestanku videl, na kakšen način je Hitler vaju diskutirati najtežavnejša in najdelikatnejša vprašanja. Angleži pravijo,

Mala zveza h nemškimi dogodkom

Bratislavski sestanek Titulescova izjava

„Storili bomo vse, da se Evropa ne razdeli v dva tabora“

Bratislava, 28. marca. AA. Titulescu je izjavil novinarjem o svojem razgovoru z g. dr. Benešem tole:

Kakor sem včerajšnji dan prebil s svojim prijateljem Jevtičem, tako sem bil danes v družbi svojega prijatelja Beneša. Proučili smo vsa pereča vprašanja in dognali popolno soglasje. Zato lahko trdim, da je vodilna smer Male zveze v vseh vprašanjih že popolnoma jasna. Storili smo primerne sklepe za vse slučajnosti. Če se bodo te uresničile, bomo svoje sklepe sporočili. Jevtič je bil o naših sklepih poučen po telefonu. Zato lahko govorim v ime vseh vseh treh držav.

Čeprav je mednarodni položaj resen, smo mnenja, da bo mogoče ohraniti mir. V tem oziru so rimski sporazumi začetek nove dobe v evropski politiki. Izjavim vam, da je Mala zveza pripravljena sodelovati prisrčno in lojalno z vsemi državami srednje Evrope.

Londonski sporazum in vzhodni pakt sta pač važna elementa varnosti, ki dovoljujeta mirno gledanje v bodočnost. Mala zveza je z nenavadnim zanimanjem motrila miroljubno delo velikih držav. Izjavim, da bo storila vse, kar je v njenih močeh, da prepreči razdelitev Evrope v dva tabora.

Politiko Male zveze lahko očrtamo s tole izjavo: »Mi smo služabniki mira, pa smo hkrati tudi služabniki pravice. Zato strememo vsi naši napori k zmagi pravice, kajti vsak mir brez pravice je le premirje, ki se lahko spremeni v anarhijo.«

Dr. Beneš je s svoje strani izjavil tole:

»Priključujem se tem izjavam svojega prijatelja Titulesca. Nimam jim ničesar pristaviti.«

Priprave na volitve

Belgrad, 28. marca. m. V predvolivni borbi je tu radi tega, ker se je ta prenesla na teren, kjer se kandidati puljo za zaupanje naroda, nastopilo zatijše. Po belgrajskih ulicah ni videti kandidatov, kakor minuli teden, ko so oblegali ministrstva in obiskovali svoje prijatelje. Ko razni kandidati po vaseh prireajo politične sestanke, se tu v Belgradu odloča o njih usodi. Te dni se namreč vrše neprestano konferenca, na katerih se pregledujejo kandidature raznih osebnosti, ki so se vezale z Jevtičevu listo. Dozdej je bilo končano delo na podeljevanju pristanka tem kandidatom za dve banovini. Sedaj je na dnevnem redu savska banovina ter je radi tega prisel dav v Belgrad tudi ban savske banovine dr. Kostrenčić. To delo bo gotovo v nekoliko dneh, kakor je potrdil do domačim časnikarjem sam ministrski predsednik Jevtič ob priliki odhoda romunskega zunanjega ministra Titulesca iz Belgrada. Po vsem izgleda, da bo lista predsednika vlade izročena tukajšnjemu kasačskemu sodišču okoli 10. aprila. Zaenkrat je gotovo, da bo ta lista vložena in da bo imela kandidata iz vseh krajev v državi. Vse ostale liste, kakor lista zagrebške kombinacije, Topalovičeve, Ljotičeve in Hodžerova lista, se bore z velikimi težavami. To velja še posebno za listo Ljotiča in Hodžere. Pa tudi Topaloviču se na več mestih ni prav nič dobro godilo, ko je volivcem oznanjal rdeči evanđelji. Tako je delavstvo na shodih v Zagrebu, Splitu in še nekaterih drugih krajih glasno protestiralo samozvanemu Topaloviču. Razkroj pa se je pojavil tudi v stranki Svetislava Hodžere. To je prišlo glasno do izraza v Mladenovcu, kjer volivci niso hoteli privoliti v kandidaturu Krstiča, poslanca te stranke. Namesto njega so postavili za

da se s Hitlerjem sploh ni mogoče pogovarjati, ampak da ga mora človek le poslušati, če se noče z njim skregati. Takega načina diskusije angleški diplomati niso vajeni in ubogi sir Simon je večino ma molčal ter niti ni prišel do tega, da bi se dotaknil vseh točk in vseh vprašanj, ki jih je imel na programu. Hitler se je obnašal tako, kakor da ni v konferenci sobi, ampak na ljudskem shodu, ter je Simona pod množico svojih besed naravnost pokopal. Če se je Simon le dotaknil kakšnega kočljivega vprašanja, se je Hitler tako razburil, da je angleški minister kar umaknil in se ni več spuščal vanj. Zahteve Nemčije so take, da jih nihče ni pričakoval. Dotaknil se je klajpedskega vprašanja, poljskega koridorja, boljševeške nevarnosti, kolonij, mirovni pogodbe, nacizma v Avstriji in celo zahtev nemške manjšine na českoslovaškem. Toda, kar je hladno britansko dušo najbolj zadelo, je zahteva Hitlerja, naj bi angleška mornarica šla 400.000 ton vojnih ladij, to je nič manj kot štiri petine tonaže, katere je dovoljena Angliji po washingtonski pogodbi! Hitler tudi o podonavskem paktu noče ničesar slišati, kaj šele o vzhodnem. Kancler ni mogel prikriti niti tega, da sedanji avstrijski režim naravnost sovraži. Zahteval je, naj se v Avstriji izvrši plebisit. Baje so informacije »Daily Telegrapha«, ki objavljajo cele tri kolone nemških zahtev, pravline, čeprav se mora človek prijeti za glavo, če jih bere. Hitler ne zahteva samo armade, ki bi bila večja od francoske in skoraj enaka ruski, ampak pogreva vprašanje poljskega koridorja, kar je pač skrajno nesposame, če se pomisli, da je s Poljsko sklenil pakt najprisrčnejšega prijateljstva. In kaj naj rečemo k njegovi zahtevi po reviziji meje s českoslovaško? Tudi aneksijo klajpedskega zahteva. To se pravi, da mora razburiti ves svet. Iz Hitlerjevih zahtev se jasno vidi, da je vsa ost njegove politike naperjena proti Rusiji.

Simon izjavlja

London, 28. marca. TG. Angleški zunanji minister sir John Simon je v svoji kratki izjavi nočoj v parlamentu dejal, da vladajo ogromna nasprotstva v politiki angleške in nemške vlade, kot je mogel to ugotoviti pri svojem obisku v Berlinu. Osebnosti stiki pa so bili ipak koristni, ker sedaj obe vladi točno poznata stališča druga druge. Berlinško potovanje je bila neke vrste znanstvena odprava, ki se bo sedaj nadaljevala še po drugih državah. Kadar bomo vse končali, se bo sestala v Stresi konferenca, kjer upam, da bom našel Mussolinija in Lavala, in kjer bom dal izčrpno poročilo o svojih vtisih. Sirijo se razna poročila in ugibanja o berlinskem sestanku. Prosim vas, ne vzemite jih resno. Zaenkrat povem samo toliko, da vsa se s Hitlerjem razgovarjala o celokupnem evropskem problemu in da smo se dotaknili vseh političnih vprašanj in ugotovili bistvene razlike v presojanju položaja.

Pred hotelom se je zbrala ogromna množica, ki je Titulescu in Benešu priredila množične ovacije. Ko sta se pokazala oba državnik na balkonu, je godba zaigrala himne držav Male zveze.

Titulescu na Dunaju

Dunaj, 28. marca. AA. Na vožnji čez Dunaj iz Bratislave v Pariz je g. Titulescu dal nočej izjavo poročevalcu dunajske »N. F. Presse« V tej izjavi pravi g. Titulescu, da je Mala antanta v neprestanem stiku z vsemi vlesilami evropskih držav. Mala antanta si nikdar ni mogla želeti, da bi bila Evropa razdeljena v dva tabora, in ne bi nikoli mogla nositi odgovornosti za to. S svojima prijateljskima g. Jevtičem v Belgradu in g. dr. Benešem v Bratislavi sem imel podrobne razgovore in smo obširno preučevali ves evropski položaj in vsa pereča vprašanja. O vseh važnih vprašanjih vlada pri nas popolna jasnost in popolno soglasje. Za vsako hipotezo imamo pripravljen sklep, ki ga bomo v danem trenutku objavili.

Potujem v Pariz, je nadaljeval g. Titulescu da se z gg. Lavalom in drugimi francoskimi državniki pogovorim o vseh vprašanjih ki so posebno važna. Na povratku se bom spet ustavil na Dunaju in tokrat mislim ostati dalj časa ter obiskati avstrijske državnike.

Titulescu v Moskvo?

Dunaj, 28. marca. AA. Iz okolice g. Titulesca se doznava, da bo na povratku iz Pariza po vsej priliki obiskal tudi Moskvo.

Sokol in politika

Belgrad, 28. marca. Izvršni odbor sokolske zveze kr. Jugoslavije je na svoji zadnji seji sklenil objaviti tole obvestilo: Glede na izvesno razlaganje nekaterih inozemskih listov o sokolstvu in politiki, opozarja sokolska zveza kr. Jugoslavije, da je jugoslovansko sokolstvo priciziralo svoje stališče v »Politi in smotih Sokola kr. Jugoslavije«. Ta določba pravi: Sokol kr. Jugoslavije je kot občanodarna organizacija, sledeč tudi v tem sokolskim tradicijam, nepolitična organizacija. Ona dovoljuje svojim članom, da se v mejah splošnih sokolskih načel in pozitivnih državnih zakonov, politično svobodno opredelijo po svojem prepričanju, obenem zahteva od njih, da se v javnem življenju pri vsem svojem delu vedno ravna po njenih načelih.

Belgrad, 28. marca. m. S kraljevim ukazom je razveljavljen ukaz prosvetnega ministra z dne 1. oktobra 1933, s katerim so bili vpokojeni: Juri Kontler, učitelj v Prihovi, Vincenc Janko, učitelj v Negovi, Leopold Hladnik, učitelj v Cerknici, Pavla Lampe, učiteljica na Viču, in Ljudevit Ivančič, učitelj pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Robert Kump:

Planica

O Planici se je mnogo pisalo in se tudi sedaj še mnogo piše. Piše se navadno o uspehu, ki ga ni bilo, vsaj tistega ne, ki so ga napovedovali in ki je privabil največ ljudi v Planico. Zlasti o postopanju FIS-e in Norveške smučarske zveze (NSS) se pišejo stvari, ki so pa samo pesek v oči javnosti, da ne bi videla resnice, t. j. nesposobnosti funkcionarjev naše Smučarske zveze. Ni znano, kdo je pričel celo s propagando za bojko norveškega blaga in to celo po radiu. Norveški smučarski zvezi očita nekočnost napram nam, ker svojim tekmovalcem ni pustila startati niti v konkurenci niti izven konkurence. Zato čutim dolžnost, da zapišem nekaj odkritih besed. Skakalnica ni bila toliko časa priznana samo zaradi tega, ker iz malomarnosti naša Zveza ni poslala FIS-i pravočasno treh kopij od načrtov naše skakalnice, kakor se to zahteva. Jasno je, da FIS-a skakalnice, o kateri sploh ne ve, kako izgleda, ne more priznati. Vendar je priznanje prišlo potem, ko so poslali načrte in ko se je neki funkcionar potrudil, da je za malenkostno vsoto 5000 Din govoril s Oslom. Vendar je priznanje od FIS-e prišlo še pred tekmo. Ostane nam še postopanje Norveške smučarske zveze. Mislim, da vsak pravi sportnik, ki bi bil na mestu predsednika NSS in bi dobil v roke cirkuško skrpulco, kakor je bil letak za planiške tekme, že samo radi tega ne bi pustil svojih fantov na start. Na tem letaku je podpis JZSS. Hudo je, če ljudje, ki niso umetniki, ustvarijo posredno tako veleumetnino, kot je ta krasni in prebistrumni plakat. Da to cirkuško idejo ne bi pripisali mogoče njegovemu avtorju Trpinu, ki je drugače eden najboljših dekorativnih umetnikov (to smo imeli priliko videti na razstavi), je potrebno pojasniti, da je bila ideja umetniku vsiljena. In potem vabimo norveških skakačev mimo Norveške zveze; to je žalitev Zveze, ki jo zopet upravičuje k njenemu koraku. Ni mi mogoče razumeti, kako je naša Zveza napravila to pogreško. In končno tudi skakalnica ni tako sijajna. Da ima najidealnejši profil, se imamo zahvaliti samo njenemu zgraditelju gospodu Ivanu Rožmanu, ki je za skakalnico napravil načrte in jo tudi zgradil. To pa še ni vse. Nalet sam bi moral biti še enkrat tako širok kakor je, in tudi doskočišče bi moralo biti za tako mamutsko skakalnico mnogo širše tako, da ima skakač v zraku občutek, da leti res nad snegom in ne nad ozkim snežnim kanalom, obrobjenim od kvišku zročih človeških glav. Potem se tudi ne bi zgodila nesreča g. Rajku Kosu, v katerega je priletela težka smučka skakača Vrane. Poleg vseh teh nedostatkov pa je izvedla naša Zveza tekmovalce na tako mišernem sportnem nivoju, da moram Norveški smučarski zvezi samo čestitati, ker ni pustila svojih fantov k startu. Tekma, ki bi morala biti resna in mednarodna, je potekla na popolnoma cirkuški način. Moralna škoda, ki jo je napravila naša Zveza tako občinstvu kakor aktivnim sportnikom, je ogromna in se ne bo dala tako izlahka popraviti. Do takih prireditev morajo izgubiti ljudje zaupanje in veliko vprašanje je, če se bo posrečilo privabiti v Planico kdaj še toliko ljudi, kakor 17. marca 1935. K še večjemu razočaranju je seveda poleg slabe organizacije pripomogla cirkuška reklama za tistih 100 m, ki jih ni bilo.

V naši Zvezi nekaj ni v redu. Ko sem na nekem javnem predavanju izjavil, da si glede nekaterih funkcionarjev nisem na jasnem, ali propagirajo smučarje radi smučanja, ali smučanje radi smučarjev, so mi nekateri to zelo zamerili. Za na nedeljskem cirkušu, še bolj pa sedaj, ko se propagira bojko norveškega blaga s strani Jugoslavije, se je izkazal moj dvom upravičen. Bojko Norveške, bolj neumestnega odgovora si ne morem misliti. Kaj niso imeli 17. marca krasno priliko za vse drugačen odgovor. V Planici je bil Poljak Maruszarz, ki ne zastaja dosti za Ruudoma, niti za Andersenom, in on je startal v konkurenci. Da padajo svetovni rekordi samo po poklan, so vedeli že 5 dni prej. In kaj bi bilo sedaj bolj naravnega, kakor da se tekmovalci preloži na popoldan, in Maruszarz bi postavil nov svetovni rekord, in kar je najlepše — Slovan, ne Norvežan, na slovenskih tleh. To bi bil sportni odgovor! Mogoče bi padla celo znamka 100, kajti navzoče občinstvo bi mu dalo še več poleta, in drugo leto bi lahko naša Zveza natiskala na svojem dnevnem plakatu 100 m s kljucem. V svojem navdušenju tega seveda niso storili. Ali Maruszarz niso privoščili svetovnega prvenstva, ali se niso na to spomnili, ne vem.

Organizacija je bila tako v nedeljo kot v soboto pri slovenskem prvenstvu pod vsako kritiko. Napovedovalec je bil nemoč. Med skakanjem je bilo, seveda najbrž z dovoljenjem Zveze, delal reklamo za gramofonske plošče, klobase, smuče itd. Ne vem, kaj bi storila Andersen ali Maruszarz, če bi vedela, da isti napovedovalec, ki napoveduje njuno imena, dela istočasno tudi reklamo za klobase. Ta banalnost je bolela vse sportnike. Za drugič bi svetoval, da se napove samo ime skakača, dolžina

skoka se pa tako vidi na številkah, ki jih sestavijo na tribuni. Poslušanje vedno istih dolgočasnih stavkov je ob taki priliki zelo mučno. Seveda se dolžina pove šele potem, ko so jo izmerili skokomerilci in ne prej, kakor se je to zgodilo 17. marca. Pristop skakačev na vrh skakalnice je bil zelo otežen, ker je po stopnicah stalo občinstvo. Tudi vlaki niso funkcionirali. Povsod se je kazal vzor slabe organizacije. Zato svetujem Zvezi, če misli tudi vnaprej delati z istimi ljudmi kakor doslej, naj pošlje letos nekaj svojih glavnih funkcionarjev na študijsko potovanje v Holmenkollen, saj tako radi potujejo.

Drugo veliko poglavje so naši fantje. Bili so prvi, ki so se z Jahrom spustili po planiški strmini in jo krotijo. Devet naših fantov in dva inozemca, in to na skakalnici, ki ni bila še preizkušena in življenjsko nevarna. Na njej so bile tekme za državno prvenstvo Jugoslavije. Sedaj so zopet trenirali in se veselili nedelje, ko bodo lahko pred številnim občinstvom pokazali svojo drznost, pogum in znanje. V soboto zvečer, pred tekmo, so še veselo mazali smuči, drugi dan dopoldne pa šli praznično razpoloženi k skakalnici. Ko pa pridejo s svojimi težkimi smučmi do tribune, zvedo, da razen Sramla in Novšaka ne sme nobeden skakati. Kakor bi jih s kolom udaril po glavi. Srečal sem jih, ko so se vračali

Hitlerjevci v Mariboru

Maribor, 28. marca.

Še vedno čez mejo ...

Včerajšnji Slovenec je na kratko proročal, da je prišlo čez mejo v St. Ilju spet nekaj Hitlerjevcev iz Avstrije. Pripeljali so jih v Maribor, od koder jih bodo odpredali v notranjost države. Tudi ti bodo nato najbrž odpotovali naprej v Nemčijo. Sicer se vedno skoraj vsak dan dogodi, da pride po en Avstrijec, navdušen pristajač idej Hitlerjevcev čez mejo, vendar pa se je zadnje čase, ko je nastalo lepše vreme in je tudi prehod lažji kakor pozimi, začelo to število spet večati. Deloma je to tudi znak, da hitlerjanstvo v Avstriji živi še naprej, da se število pristajačev Hitlerja ni zmanjšalo, trdili bi lahko skoraj nasprotno. O tem nas potrjuje tudi razgovor, ki ga je imel naš poročevalec s Hitlerjevci, ki so prišli te dni čez mejo. Najprej so vsi navdušeni hvalili lep sprejem na naši strani. Sicer ni bil to sprejem po kakem uradni zastopniku nemstva pri nas, sprejeli so jih naši granicari in naša obmejna policija, vendar so jih ti res prijazno sprejeli in priveli na mariborsko policijo. Sicer pa so tu takih gostov že vajeni in vedo, kako morajo postopati z njimi.

O domačih razmerah

So to mladi fantje, stari okrog 25 let. Kakor so navdušeni nad sprejemom in razmerami pri nas, tako z ogorčenjem pripovedujejo o razmerah v Avstriji. Najprej govorijo seveda o razmerah v domačem kraju. Zadnji Hitlerjevci so bili iz Graza, pa so govorili tako največ o razmerah v Grazu. Znano je, da je imel Graz pred letom marksistično večino in da je bil župan na graškem magistratu Slovenec iz Slovenskih goric. Seveda ni pripovedoval, da je Slovenec, toda ime njegovo je govorilo o tem, bil je Muhič. Po februarški revoluciji v Avstriji je bil marksistični občinski svet z županom vred odstavljen. V splošnem so se Hitlerjevci zelo malo laskavo izražali o »beguncih z juga«, kakor so imenovali one begunce, ki so po prevratu prišli večino iz Maribora v Graz. So to najbolj navdušeni Nemci zlasti v besedi. Vedno se znajo prilagoditi slučajnemu režimu in nato ostale učijo ljubezni do domovine. Povsod hodijo imeti prvo besedo in prva ter najvilnejša mesta. Ker pa je število teh »prosto voljnih begunc« precejšnje, se njih vpliv pozna v Grazu v veliki meri. Zato tudi ni čudno, da se obrača srd nezaposlenih domaćinov, ki ne morejo dobiti primernega mesta, medtem ko ti »begunci« dobivajo povsod prvo mesto, proti njim. Je pa v zadnjem času precej znakov, pravijo pribežiki Hitlerjevci, da bodo tudi ti izenačeni v dolžnostih in pravicah z domaćini. Naš poročevalec jim je omenil, da v tem pač niso osamljeni, da je to splošni pojav, ki bo pa moral polagoma izginiti. Saj je bilo slično razmerje na primer tudi v Bolgariji, kjer so imeli begunci iz južne Srbije v Bolgariji dolgo vrsto let vse pravice in vso besedo ter vso oblast. Vendar pa jih je sedanjí režim že precej izenačil v pravicah in dolžnostih s pravimi Bolgari, kakor je to hotel že Stambulijski. Pri omenjanju razmer v Bolgariji so vidno razveseljeni začeli pripovedovati Hitlerjevci o velikih simpatijah, ki jih uživajo Bolgari še vedno, oziroma vedno bolj pri Nemcih.

Zbor mariborskih planincev

Lepi uspehi in lepi načrti

Maribor, 28. marca.

Sinoči se je vršil v lovski sobi Orla šestnajsti redni občni zbor mariborske podružnice Slov. planinskega društva. Poleg številnih članov so bili navzoči predsednik osrednjega društva SPD dr. Pretnar iz Ljubljane, zastopnik mestne občine mag. ravnatelj Rodošek, predsednik loveškega društva rav. Goščak, predsednik MZSP Miloša Gus ter urednik Planinskega Vestnika rav. dr. Josip Tominšek. Občni zbor je vodil predsednik inž. Slajmer, ki je podal obširno poročilo o položaju društva. Poročali so nadalje še tajnik Gajšek, knjigovodja Soršak, blagajnik dr. Rojko, načelnik zimskosportnega odseka dr. Rozina, predsednik Aljažvega kluba dr. Jehart; po poročilih funkcionarjev so govorili dr. Pretnar, dr. Tominšek, dr. Jančič, Gus in Zorut.

Iz vseh poročil, ki so jih podali agilni društveni odborniki, je bilo razvidno, da se je tudi pri Planinskem društvu poznala v njegovem lanskoletnem delovanju gospodarska depresija. Moralo se je štetiti, paziti, da ne zrastejo dolgovi, na drugi strani pa se je stremelo za tem, da se usposobijo koče, da bodo donosnejše. Bilo je to tem težje, ker je bilo minulo leto zadnje, v katerem se je moral izvesti večji investicijski program. To delo je zahtevalo težkih finančnih sredstev, ki jih je društvo zmoglo z lastnimi sredstvi in podporami oblasti, raznih institucij in na požitvalnih zasebnikov. Velikega pomena za razvoj planinstva je skupen nastop vseh tujkosprometnih organizacij, ki je poleg skupne propagande prinesel tudi razne vozne olajšave na železnici. Za razvoj tujkega pro-

navzdol, užaljeni v svojem ponosu, razočarani. In ko so mi na moja vprašanja resignirano izjavljali, da sploh ne bodo nikoli več skakali, da ne gredo nikoli več na start, se mi je to ravnanje z njimi tako zastudilo, da bi se tekmam najraje umaknil tja proti Tamarju. Tekmam sem nato prisostvoval brez vsakega navdušenja in zanimanja.

Tone Dečman, ki si je prejšnji dan osvojil državno prvenstvo v kombinaciji in v skokih posebej, ni smel skakati. Ravno tako nista smela skakati Franc Palme in Leo Baebler, ki sta se letos na svetovnih akademskih tekmah v St. Moritzu krasno plasirala na 5. in 6. mesto. Poleg tega je Palme postavil na tej skakalnici s 60 m državni rekord. Ko je v Inomostu kot prvi Jugoslovčan dosegel znamko 50 m, je vzkliknil B. Ruud: »Tako mi skačemo!« in mu s tem priznal odlično znanje. Ampak Palme ni smel skakati in tudi ne Bevc in Istenci, ki sta oba odlična skakalca. Poleg tega naša Zveza ni mogla preprečiti spora med avstrijskim moštvom, ki so vsi, razen Hölla, stakali tako, da je od najavljenih skakalcev skakala komaj tretjina. Vsi so bili prisotni in zdravi.

Za to, da je naša Zveza prepovedala našim fantom start, in to tik pred tekmo, ne vidim nobenega opravičila. Zvezo, ki prireja namesto sportnih tekem, take cirkuške prireditve, kakor je bila 17. marca, bo treba pošteno prečistiti. Saj imamo poleg ing Bloudka še dosti drugih idealnih sportnih delavcev, ki samo še niso imeli prilike, da bi se izkazali. Zveza, ki je izpeljala in je ravnila s svojimi tekmovalci tako nesportno nedeljske tekme na tak način, ni upravičena, da predstavlja najvišji forum jugo-slovanskega zimskega sporta.

Hitlerjanstvo v Avstriji

Ko so govorili o razmerah v Avstriji, seveda niso mogli najti zadostnih besed, da bi opisali vse krivice, ki se godijo tam pristašem Hitlerja. Koliko je resnice na tem, je bilo težko presoditi, dobil pa je naš poročevalec vtis, da so močno pretiravali, kakor so gotovo tudi pretiravali vse velike zasluge, ki jih ima narodni socializem za Nemčijo. Vsi pa so bili prepričani, da to stanje, ki je danes v Avstriji, ne more trajati več dolgo. V zvezi z uvedbo splošne vojaške dolžnosti v Nemčiji pa so trdili, da bo Nemčija v kratkem zahtevala plebiscit v Avstriji. Ako ne bo šlo s plebiscitom in na miren način, bo izvedla Nemčija »anšlus« s silo. O tem so, kakor pravijo pribežiki Hitlerjevci, v Avstriji v veliki večini tako prepričani, da ne more proti temu napraviti ničesar sedanjí dunajski režim.

Ko je beguncem naš poročevalec omenil, da bo trajalo pač dolgo, predno se bodo spet mogli vrniti na svoje domove, so rekli: »Mladi smo še, navdušeni, verujemo v zmago Führerja, pa bomo šli v Nemčijo, tam vstopili v nemško vojsko in bomo nekoč kot zmagovalci prišli nazaj v Avstrijo.

Iz »Boja«

Prelom poročila, da je osrednji izvršni odbor »Boja« na seji 23. marca izrekel zaupnico tovarišem, »ki so vodili razne razgovore zadnje čase s činitelji javnega življenja.« Kot udeleženci niso glasovali gg. Kuster, Vidmar in Fabjančič. Kakor znano, so se ti in z njimi volilni odbor »Boja« odločili za Ljotičevo listo.

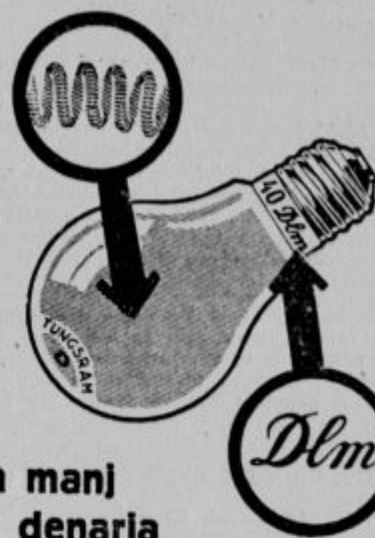
Zvedeli smo, da je razposlal podpredsednik »Boja« Stane Vidmar na vse podrejene organizacije v naši banovini odprto pismo, v katerem pojasnjuje položaj v osrednjem izvršnem odboru v Ljubljani ter poziva vse skupine, da naj najodločnejše zahtevajo sklicanje zbora delegatov za dan 7. aprila s temle dnevnim redom: 1. Poročilo Osrednjega izvršnega odbora, 2. razprava o delovanju Osr. izvršnega odbora ter sklepanje po točki 2. čl. 14. pravil, 3. morebitne volitve, 4. izprememba pravil in 5. slučajnosti. Končno navaja g. Stane Vidmar v omenjenem pismu tudi razloge, zakaj se je na to odločil in da zahteva razčiščenje v osr. izvršnem odboru radi novega političnega položaja. Kakor smo informirani, se je že večina skupin odzvala vabilu in zahtevala sklicanje delegatskega zbora za dan 7. aprila. Z druge strani se pa čuje, da je osrednji izvršni odbor sklenil sklicati delegatski zbor šele za 14. april, da na ta način pridobi nekoliko na času.

Prva kandidatna lista pri ljubljanskem sodišču. Bivši narodni poslanec Albin Koman je včeraj ob 10.30 prinesel na okrajno sodišče ljubljansko v potrditev kandidatno listo, ki navaja za ljubljansko okolico kot kandidata: Dr. Drago Marušič, minister za socialno politiko in narodno zdravje,

Šahovski klubi se organizirajo

Kakor drugod je sedaj tudi v dravski banovini šah na zmogovitem pohodu in v vseh slojih so se pojavili ljudje, ki se navdušujejo za to umetnost in ki bi se radi izpopolnili v njej. Pomen in vrednost šaha stopa bolj in bolj v zavest in sama od sebe je nastala težnja, da se uglaadi pot k še večjemu razmahu šaha pri nas. To je pa možno doseči le s trdnim in dobro premišljenim organiziranjem. Pri nas je bilo v zadnjih letih ustanovljenih mnogo šahovskih klubov in jih bo še ustanovljenih. Na ta način se da mnogo napraviti za popularizacijo šaha in za izpopolnjevanje v njem. Izkušnja je pa pokazala, da je to še premalo in da so šahovski klubom pri ustvarjanju njihovih idej postavljene meje, katere bi bilo treba v interesu višjega razvoja in razmaha našega šaha na vsak način preokračiti. Tako že dolgo visi v zraku ideja, povečati vsem našim klubom možnosti z njihovo organizacijo v zvezo, ki bi z lahkoto premagala težave, ki so za posamezne klube nepremagljive. Ta ideja je bila že pred par leti izražena, dobiva pa konkretnostjo obliko šele sedaj, ko so se na pobudo LSK navzeli ožji stiki med tremi močnejšimi šahovskimi klubi v Ljubljani, med LSK, SK Triglavom in SK Šentpetrom. Namen teh stikov je ravno ustanovitev šahovske zveze za dravsko banovino. Osnovan je že pripravljajni odbor, ki ga sestavljajo člani omenjenih treh klubov in ki se peča z vprašanjem organizacije šahovske zveze popolnoma konkretno. Ta odbor se zaveda, da si je postavil težko nalogo, kateri bo brez sodelovanja vseh šahovskih klubov dravske banovine le težko kos. Zato je dolžnost vseh klubov, da ta odbor pri njegovem idealnem delu podpirajo s svojim sodelovanjem,

Do 20% več svetlobe

za manj denarja

TUNGSRAM

nitka v dvojni vijajnici
svetlobna množina v dekalumenih

Materinska proslava v Petrovčah

Na praznik Marijinega Oznanjenja je priredila žalska Kat. akcija v Jelovškovi dvorani v Petrovčah materinski dan. Ob tej priliki so se združila vsa katoliška društva k sodelovanju. Ljudstvo je popolnoma napolnilo dvorano. V začetku proslave je bila recitacija o materi. Vsem je ugajala mala Ratajeva Blanka, ki je otroško in vendar tako dovršeno poodala deklamacijo. Naše mame, kake so. Višek proslave je seveda tvoril globoko zasnovani govor dr. Drževnika. Govoril je o veliki nalogi slovenske matere v sedanosti. Mladenci v fantovski kongregaciji so krasno deklamirali v zborni deklamaciji: Naše Najvišje. Ljubek je bil prizor otrok iz Marijinega vrta, ki so nam podali igrico: Materin zaklad. Sledilo je tudi tretje dejanje Meškove drame: Mati. Igralci so svoje naloge dobro izvedli. Celu proslavo pa so nam okrasili s pevskimi točkami še cerkveni pevci iz Zalca, ki so nam zapeli nekaj lepih pesmic.

Iz domače politike

Belgrad, in mag. pharm. Stanko Hočevnar, lekarnar, posestnik in župan na Vrhniki. Namestnik sta: Albin Koman, posestnik, Vižmarje, in Josip Mesec, posestnik in sodni uradnik, Vič-Rožna dolina. Listo je sodišče potrdilo. Listo je podpisalo 40 volivnih upravičencev. Ljubljanska okolica, ki šteje sedaj nad 80.000 prebivalcev, voli na 30 voliščih. Vseh volivnih upravičencev je nekaj nad 21.000.

Za mesto Ljubljano menda kandidira na vladni listi g. dr. Riko Fux, njegov namestnik pa bi bil iz vrst nižjega državnega nameščenstva; kot drugi kandidat se navaja g. Josip J. Kavčič in sicer v imenu trgovstva. Njegov namestnik naj bi bil g. Josip Rebek, kot zastopnik obrtnikov.

Sodišče v Dolnji Lendavi je potrdilo kandidatsko listo za dolnjelendavski okraj s kandidatom g. Sečijem Ljudevitom, učiteljem v pokouju. Njegov namestnik je bivši župan občine Beltinci g. Baligač Stefan, posestnik v Beltincih. Lista je bila odposlana predsedniku g. Jevtiču.

Jevtičeva lista v 10 dneh. Ko se je romunski zunanji minister Titulescu poslavljaj na belgrajski postaji, so stopili časnikarji k ministrskemu predsedniku B. Jevtiču ter ga vprašali, kdaj bo objavljena njegova volivna lista. Predsednik vlade je odgovoril, da bodo okrajne liste na njegovi državni listi potrjene v teku 10 dni.

Topalovičeve težave. Nosilec socialistične liste dr. Zivko Topalovič se mora boriti s precejšnjimi težavami pri sestavljanju svoje liste. Zgodilo se je, da so nekateri kandidati odpovedali kandidaturu na njegovi listi iz razloga, češ, da je premalo delavska. V zadnjem času je to nezadovoljstvo zadobilo precej konkretno obliko in nezadovoljniji bi radi kandidirali na lastni listi.

Šahovski klubi se organizirajo

saj je stvar v interesu vseh. To sodelovanje je misljeno v tem smislu, da stopijo vsi klubi v stik s pripravljajlnim odborom, da mu izrazijo svoje misli in želje o tej stvari in ga tako pri njegovem delovanju podprejo. Pripravljajlni odbor in posebno njegov predsednik gosp. Kozina je trdno odločen, da ne popusti prej, dokler se ta lepi načrt — zveza naših šahovskih klubov — ne uresniči. Njegova trdna volja je, da se bo vršil ustanovni občni zbor že v jeseni. Vsi šahovski klubi in posamezniki, ki bi želeli kakšnih pojasnil oz. bi radi izrazili svoje misli ali želje, naj naslovijo svoje dopise na: g. Anton Kozina, namistovska cesta 6, Ljubljana.

Da se takoj navežejo stiki med šahisti dravske banovine, se je odločil imenovani odbor za prireditve velikega brzoturnirja z mogoče tudi nad sto udeleženci, ki se bo vršil v nedeljo, dne 7. aprila. Zmagovalci tega turnirja bodo dobili lepe nagrade. K turnirju, ki bo organiziran tako, da bo do večera končan, se morejo prijaviti vsi šahisti dravske banovine. Podrobnosti o tem turnirju bomo objavili v par dneh.

Novo mesto

Materinski dan je proslavila tukajšnja KA deklet dne 25. marca ob 4. popoldne v Prosvetnem domu s kaj pestrnim sporedom. Veličastna je bila zborna deklamacija deklet Ave Marije, ki je ob krasni scenaciji, bleščeči luči in po svoji globini močno odjeknila v srcih navzočih. Srčkan je bil tudi nastop otrok v pravljici igri »Plačilo ljubezni«. Zlasti sta ugajala mali Marjanček v vlogi kralja palčkov in Jelka Skebetova v vlogi Milice

Ljubljanske vesti:

Delo za napredek Barja

Ljubljana, 28. marca.

Znano je, da spada velik del Barja pod ljubljansko občino in da predstavlja skoraj dve tretjini pomerija mestne občine pravzaprav barjanska zemlja. Z ureditvijo Ljubljance se odpira ne-
što vprašani, katere bo treba v najkrajšem času rešiti. V prvi vrsti spada sem ureditev kmetijstva na Barju, ker se bo socialna struktura barjanskega prebivalstva kaj kmalu bistveno spremenila. Mestni občani, ki stanujejo na Barju, so si po večini dosedaj služili kruh z vožnjami za mestno občino in za razna gradbena podjetja. Zaradi gospodarske krize in povodnji pa je nastala potreba, da se barjanski kmetovalci preorientira ter da se poprimo bolj intenzivno poljedelstva in raznih k poljedelstvu spadajočih panog.

Mestna občina je šla dosedaj Barjanom precej na roko. Organizirani so bili razni strokovni tečaji, v katerih so predavali mestni uradniki in strokovnjaki iz vseh strok, ki spadajo v poljedelstvo. S pomočjo banske uprave so bili orga-

nizirani gospodinjstvi tečaji in kmetijski nadaljevalna šola. Občina se trudi, da bi pri Barjanih zbudila večje zanimanje za travništvo, za prodajo mleka, zelenjadarstvo, ker bodo sčasoma te panoge donosale Barjanom še največ dohodkov. Da bi se zboljšala mlečnost krav, je mestna občina nabavila za Barje plemenskega bika in ga dala na Barje v rejo. Za izboljšanje zelenjadarstva in travništva je dala mestna občina svet na razpolago, na katerem se vrše razni poskusi ter se določa, katere vrste zelenjave in trav pridejo še najprej v postev za Barje. Trud za napredek Barja je znan, ker se vseh teh tečajev in poskusov udeležuje veliko število mlajših in tudi starejših Barjanov. Poleg tega mestna občina podpira Bariane tudi s podporami za društva gospodarskega značaja (podružnica Kmetijske družbe itd.) ter s podporami ob priliki raznih razstav.

Smemo biti zaradi našega Barja optimisti ter upati, da čaka Barje še lepa bodočnost, ko bo prav tako rodovitno kakor najlepše ravnice v naši deželi ter bo Ljubljana na Barje še ponosna.

LJUBLJANSKA FILHARMONIJA

Danes ob 20 u Unionu

simfonični koncert

Slavni dirigent
Rhené-Baton

Vstopnice v Matični knjigarni

● Prometni minister v Ljubljani. Z današnjim popoldanskim brzovlakom je dospel v Ljubljano prometni minister g. Vujič. Na kolodvoru so ga pričakovali: železniški direktor g. Cugmus, vršilec dolžnosti poštnega direktorja dr. Tavzes ter vsi člani tarifnega odbora, ki sedaj zaseda v Ljubljani. G. minister je prišel v Ljubljano, da da še zadnja navodila k tarifnim pogajanjem ter da izvrši inspekcijo obeh podrejenih mu direkcij.

● Pogreb dr. Franca Perneta bo danes ob pol treh iz frančiškanske ulice 2 (Union). Truplo prenesejo najprej v frančiškansko cerkev, kjer se opravijo molitve.

● Bolgarski dijaki v Ljubljani. Predsnočnim ob 10 je z vlakom prišlo v Ljubljano okoli 40 bolgarskih akademikov in dijakov, ki se mude na ekskurziji v naši državi. Dijaki so bili v Ljubljani prav pristočno sprejeti. Na kolodvoru so jih pozdravili zastopniki tukajšnjih akademikov ter nekaterih društev. Kljub pozni uri se je zbralo na kolodvoru pri sprejemu bolgarskih dijakov mnogo občinstva, zlasti akademikov, ki so prirejali gostom navdušene ovacije. Nato se je po Miklošičevi cesti, po Prešernovi ulici in Aleksandrovi cesti razvil mogočen sprevod, v katerem so dijaki, bolgarski in domači, manifestirali za jugoslovansko-bolgarsko bratstvo. Bolgarski dijaki so bili v Ljubljani pogostje ter so dobili prenočišča. Včeraj zjutraj so si dijaki ogledali nekatere znamenitosti mesta, kakor muzej, Narodno gale-rijo, Grad in nebotični. Snoči jim je bil pri Slamiču prirejen pozdravni večer. Danes se bolgarski gostje odpeljejo na Gorenjsko, kjer bodo preživeli nekaj dni.

● Akademski pevski zbor upravičeno štejemo po dosedanjih koncertnih uspehih med najodličnejše zore Jugoslavije. Za svoje nesebično delo je prejel najvišje odlikovanje, ko je prevzela Nj. Vel. kraljica — mati Marija trajen protektorat nad vsemi njegovimi prireditvami. 60 mladih, prožnih gl gl zbra odlični zborov dirigent g. France Marolt v ubrani instrument, ki nas še nikdar ni razočaral. Koncerti Akademskega pevskega zbora niso običajne prireditve, kakršnih doživljamo vse polno v vsaki sezoni. Saj se je zbor po skrbnosti studija in dela v nekaj letih razvil v naš elitni in reprezentativni zbor, ki z vsakim nastopom na novo dokumentira, da so visoke ocene o njegovi kvaliteti pravilne. S koncertom dne 1. aprila bo zopet postavljen važen mejnik v zgodovini slovenske narodne pesmi. Celodnevna predprodaja vstopnic na univerzi v vratarjevi loži.

● Nabava novih orgel in zvonov pri Sv. Petru v Ljubljani. Koncem junija l. l. smo poročali med drugim, da je bila po poročilu finančnega oddeska ljubljanske občinske uprave dne 26. junija 1934 odklonjena vloga župnije sv. Petra v Ljubljani za konkurenco za nabavo novih orgel in zvonov žup-
ne cerkve, ker da so orgle že naročene, da so računski že plačani in da bi eventualna doklada na mestne davščine v tej župniji ne dobila odobritve finančnega ministrstva. Ker šentpeterski župnik ni bil zadovoljen s tem sklepom, je se pritožil na kr. bansko upravo, ki je z odločbo 18. III. 1935

Mariborske vesti:

Telefonsko kabelsko omrežje

Ena najvažnejših naprav sedanjega časa je gotovo telefon. Da je pa napeljava telefonskega omrežja zavarovana proti vremenskim vplivom, zlasti proti snegu in viharju, da v velikih mestih ni mreža raznih žic nad zemljo pregosta, zavzema vedno večji obseg kablov. Pri vsakem tlakovanju cest vpoštevajo torej vedno tudi istočasno napeljavo vodovoda, plinskih cevovodov in tudi telefona ter brzojava. Zgleda pa, da se v Mariboru pri tlakovanju in razširjanju pločnikov na Aleksandrovi cesti to stališče ni vpoštevalo v celoti. Sicer je res, da je danes brezposelnost velika in da se z večkratnim prekopavanjem in ponovnim tlakovanjem ulic in cest ta brezposelnost zmanjšuje, vendar pa bi se dale za taka dvojna dela potrebne vsote vporabili boljše za nove regulacije. Pri delih na Aleksandrovi cesti je skrbela tako mestna plinarna kakor tudi mestno električno podjetje, da se v skladu z novo preureditvijo ceste preuredijo tudi njihovi podzemni vodi. Na to nujno preureditev je bila opozorjena tudi pravčasno direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani, vendar pa so ostali kabli telefonskega omrežja nespremenjeni. Stari telefonski kabli so že potrebni spremembe, mnogo novih kablov bo treba v bližnji bodočnosti položiti. Ker se ta dela niso izvršila istočasno s preureditvijo tlaka, bo potrebno novo razkopavanje, nastali bodo novi stroški deloma za mestno občino, v še večji meri pa za državo. Zdi se nam, da je

tako razmetavanje javnega denarja nepravilno. Ker se bodo v Mariboru regulacijska dela v kratkem radi ugodnejšega letnega časa nadaljevala, naj bi to vpoštevala direkcija pošte in brzojava vsaj v bodoče.

Znano nam je sicer, da direkcija pošte v Ljubljani nima mnogo strokovnjakov, vendar pa to ne bi smelo vplivati na to, da se tako važna dela, kakor je ravno preložitve in obnova kablov, ne izvršijo. To naj bi vpoštevalo tudi ministrstvo prometa, da se v bodoče ne bi vpo-
kojili edini strokovnjaki pri kaki direkciji, kakor se je to zgodilo v Ljubljani pred leti, ko sta bila vpokojena direktor Gregorič in inž. Kolarič, direkcija sama pa je ostala nato skoraj brez vsakega strokovnega vodstva.

Ker je na točen funkcijoniranju telefona interesirana skoraj vsa mariborska javnost pa tudi okolica, smo prepričani, da se v bodoče ne bo zgodilo, da bi se s preureditvijo cest in ulic ne preuredili tudi telefonski kabli.

Se na eno stvar moramo opozoriti: direkcijo pošte in brzojava v Ljubljani. Maribor nima direktne telefonske zveze niti z Zagrebom niti z Belgradom. V interesu narodnega gospodarstva ob severni meji in iz narodno-obrambnih ozi-
rov bi bilo pa nujno potrebno, da ta direktni vod Maribor čim preje dobi. Toda na ovire gos-
podarskega razvoja Maribora se ob priliki še povrnemo.

● Dinarski taloni za zeradbo spomenika. Uprava mariborskega gledališča ter lastnika obeh mariborskih kinov so pristali na to, da v času od 31. marca do 7. aprila prilagajo pri blagajni k vsaki prodani vstopnici talon po 1 Din v korist fondu z postavitev spomenika blagopokojnemu kralju. Mariborski spome-
niški odbor apelira na vso javnost, naj v na-
vedenem času v čim večjem številu poseča predstave.

● 10.000 Din je poklonila za mariborski spomenik tvornica bakra in medi Zugmayer in Gruber v Slovenski Bistrici.

● Oblastni odbor Aerokluba v Mariboru si je za tekočo poslovno dobo na zadnji seji 27. l. m. dokončno razdelil funkcije: predsedstvo ostane isto: predsednik dr. Jos. Tominešek, I. podpredsednik sres. načelnik Milan Makar, II. podpredsednik ravatelj Bogdan Pogačnik. Tajništvo pre-
zame na novo Franjo Pivka, njegov namestnik je ekonom Jože Papov. Izvolili so se člani posebnih odsekov in sicer v finančni odsek Mirko Feldin, Milan Makar, Josip Loos; v propagandni odsek Ivan Roglič, Manfred Podliessnig, Ivo Kos; teh-
nični odsek inž. Ivan Baran, inž. Stane Podboj, Fr. Pivka; jadrarno-letalni odsek Tomaž Kralj, Anton Lešnik, inž. Boris Cijan, inž. Ivo Šostarič. Ker merodajne oblasti ne kažejo za Maribor pri-
čakovanega in potrebnega razumevanja v motorni aviaciji, se bo moral klub, kakor vse kaže, omejiti na gojitve jadranskega letalstva. Nedostatek sred-
stev pa tudi v tej smeri onemogočuje vsak večji razmah.

● Iz Gospodarskega adresarja kralj. Jugo-
slavije. Pod tem naslovom objavljena notica je opozorila javnost na nedostatke v adresariju, ki ga je izdal Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Belgradu. K tej notici je pripomniti, da ljub-
ljanska Zbornica TOI pri tem adresarju glede Maribora in podeželja razen Ljubljane sploh ni sodelovala, ker zbira Zavod sam podatke iz dru-
gih virov kakor pa n. pr. davčne uprave itd. Ker Zbornica torej ni sodelovala, je ne zadene krivda za napake. Skrbni za Zbornico vedno za pravilno vpoštevane tvrdi s svojega področja.

● Smrt kosi. V najlepši dobi 17. let je umrla učenka mešarske šole Koblar Milica. V bolnišnici je umrla soproga tajnika okraj-
nega zastopa, gospa Josipina Muršec, v starosti 57 let. Naj počiva v miru.

● Gospodarsko postopje zgorelo. Na Ran-
ci pri Pesnici je zgorelo gospodarsko poslop-
je, last posestnika Jožefa Medveca. Pri gaše-
nju se je lastnik močno opeknel na rokah in
vratu. Škode je 20.000 Din.

● Nasilni tihotapei. Na državni cesti med
Mariborom in St. Iljem se je odigral v noči
od srede na četrtek nevaren spopad, ki v teh

naj se brez skrbi obrne na ljubljansko pošto: ta mu bo natančno povedala, koliko robevec ali sraje je nesel v pralnico, kajti ljubljanska pošta ve vse, prav vse in njenim bistrim očem ni prikrito nobeno ljubljansko dejanje ali ne-
hanje.

In kdo upravlja to pošto? Kar cela Ljub-
ljana! In ji tudi verjame...

krajih, ki včasih mrgolijo od tihotapev in raznih drugih sumljivih oseb, ni nič redkega. Iz Maribora se je napotil ponoči proti St. Ilju oskrbnik in posestnik Janko Cagran. Na cesti ga je srečala skupina neznancev na kole-
slih, ki so brez vsega navadili na samotnega popotnika. Temu bi bila slaba predla, ker so napadaleci že začeli odpirati nože ter bi ga bili gotovo razmesarili. K sreči je bil Cagran oborožen s samokresom, ki ga je potegnil ter ustrelil med napadalce. Enega je moral za-
deti, ker je zajecal, nakar so vsi zbežali. — Ranjenega napadalec je pustil za seboj krvave sledove, nedaleč vstran je ležalo njegovo ko-
lo, sam pa je izginil neznanokam. Na pod-
lagi evidenčne številke na kolesu, so nasled-
njega dne orožniki našli lastnika, nekega K. na Tržaški cesti, ki so ga aretirali ter oddali sodišču. Ozadje zagonetnega napada skušajo orožniki pojasniti.

● V bolnišnici se pobil. Včeraj je prišel neki paznik iz moške kaznilnice v bolnišnico na obisk k svoji bolni ženi; pri odhodu pa je zdrsnil na hodniku ter tako nesrečno pa-
del, da je zadobil nevarne poškodbe. Obržali so ga kar v bolnišnici.

Celje

● Umrla je v sredo po dolgi bolezni v 66. letu starosti ga. Ana Karolina Sodin, veleposest-
nica v Bukovzlaku. Zapušča soproga, znanega industrijalca g. Blaža Sodina, dva sinova in se-
stro. Pogreb bo jutri, v soboto, ob 9 dopoldne iz hiše zalosti Bukovzlak 2, na farno pokopališče na Teharjih. Naj počiva v miru, žalujočim oca-
lim naše sožalje!

● Intenzivno publicistično delovanje vlad-
nega svetnika g. Lileka. Pred nedavnim smo po-
ročali o dveh brošurah vladnega svetnika g. Li-
leka, v katerih se starosta naših pisateljev peča s položajem naše narodne manjšine v Italiji in Avstriji. Sedaj je zopet izšla v njegovi samo-
založbi knjizica »Das österreichische Problem und der Hitlerismus«. V tisku je tudi druga po-
pravljena in spopolnjena izdaja Lilekovih bro-
šur o slovenskih in v tujini služujočih solni-
kih. Tej drugi izdaji je dodan popis slovenskih in nemških koroških šolnikov v avstro-ogrski monarhiji od leta 1820 do 1914.

● Tečaj za občinske tajnike se vrši ta te-
den v Celju. Tečaj se udeležuje okrog 50 ob-
činskih tajnikov.

● 500.000 Din kot odškodnino za Celjski
dom je dala jugoslovanska država za nemško
Solstvo v Jugoslaviji. Tako smo brali v »Berli-
ner Tageblattu« z dne 27. marca. Ta vest bo go-
tovo zanimala Celjane. Kakor znano, je bilo
društvo, ki je bilo lastnik Celjskega doma, po
prevratu razpuščeno. Danes je Celjski dom last
društva istega imena, samo da sede v njem pri-
staši bivše samostojno demokratske stranke (dr
Kalan in tovariši).

● Kupujte bloke Vincencijeve konference
v pomoč revežem. Bloki so dveh vrst po 25 in
50 para in stane blok 10 Din. Naprodaj so v
podružnici »Slovenec«.

Kulturni obzornik

Ramovš:
Karta slovenskih narečij

Ljubljana, 1935. — Cena 32 Din.

Ze pred leti je odstopilš rektor naše univerze prof. Ramovš izdal Karto slovenskih narečij, ki pa je kmalu pošla. Akademika založba jo je sedaj vnovič izdala, tokrat v priročni obliki in bibliofilski zunanosti v omejenem številu 300 izvodov na pri-
stnem ročnem papirju in s predgovorom na 16 straneh. V predgovoru opiše prof. Ramovš razvoj in razširitev slovenskih dialektov iz enega enotnega prajugoslovanskega jezika, iz katerega se je raz-
vil tudi srbohrvatski dialekt. Razlike pa so se po-
čele med njimi šele potem, ko so južni Slovani že nekaj rodov preživeli v novi domovini, na kar so pač vplivali različni faktori, zemljepisni in pro-
storski. Tako se je ta prajugoslovanski jezik kmalu razvil v štiri dialektne skupine: v alpsko, panon-
sko, primorsko in raško. V alpski slovenski pa so zopet delovali isti faktori, da se je počel izobra-
ževati v svojo posebno individualnost. Ta-
ko je zaseko med hrvaškim in slovenskim jezi-
kom napravila zgodnja socialno-politična meja (od Blednega jezera preko Gorjanec), dia-
lektne razlike v območju alpske slovensčine sa-
me pa posebno geografska struktura, goratost in prometna nepovezanost. Posledica te druge je dia-
lektna mnogovrstnost in pesterost slovenskega jezika. Ramovš poda definicijo: »Po or-
ganski in kulturni izrazitosti spadajo tako k slo-
venskemu jeziku vsi tisti slovenski govori in Alpa in na Krasu, ki jim je slovenski knjižni jezik ob-
čevalna jezikovna oblika.« — Ramovš nadalje go-
vori o postajanju slovenskih dialektov, ki je prav
tako staro kot postajanje slovenskega jezika sploh.

Razlira tiste glasoslovne posebnosti in zakone, ki so značilne za slovensčino in na podlagi katerih se še sedaj razvijajo vedno novi dialekti, oziroma prehajajo v nove faze. Skušaj jih teritorialno ome-
jiti, in ugotavlja, da je slovenska zemlja bila ob
prihodu Slovanov po naravnih zaprekah in pro-
metnih progah razdeljena na sedem bazenov; v
njih naseljeno prebivalstvo je izobrazilo sedem
živahnejših socialnih in jezikovnih enot, sedem
lingvistično razvojnih smernic, ki so v dobi 14 sto-
letij dale današnje število slovenskih dialektov, ki
se še vedno razvijajo. Tako loči Ramovš te le
osnovne dialektne skupine, ki so iz karte dobro
razvidne: koroško, beneško, istrsko, obsoško, ro-
varsko, belokranjsko in štajersko (zapadno in
vzhodno). Te baze pa se zopet med sabo diferen-
cirajo in vežejo, tako, da je na karti zaznamovanih
46 večjih dialektičnih okrožij, ki jih vsebuje
slovenski jezik, ki pa seveda še niso vsi: saj vsaka
vas govori svoj način. Karta je priložena v obliki,
da jo lahko vedno vzamete s seboj kot »vademe-
cum«, ki je potreben vsakemu Slovincu, ki hoče
in mora poznati najprej svoj lastni jezik, tako nje-
gov postanek kot njegovo današnje stanje. Knji-
žica je nekaj uvod v Zgodovino slovenskega jezi-
ka, ki jo prof. Ramovš pripravlja in bo v kratkem
izšla pri isti založbi. td.

Nova dela Mihe Maleša

Pred nami leži mapa 15 lesorezov, ki jih je v
zadnjem času izdelal M. Maleš. Na listih je upo-
dobljeno znano zdravilišče Golnik na Gorenjskem,
to je v glavnem poslopja, ki obsegajo liste 2—12,
dalje Golniška Madona (1), na 13. listu dve sestri
usmiljenki, na 14—15 pa dve studiji Na verandi I.
in II. Po svojem značaju predstavlja tedaj ciklus
v glavnem deskriptivno topografsko risbo, ki bo
marsikoga zanimala in morda celo najde pot na
razglednico.

Poleg topografske strani pa predstavlja ciklus
tudi primer, do kam je prišel M. M. s svojo gra-

fiko sploh in lesorezom posebej, ki ga je bil zadnji
čas nekam ostavljal v miru. Linija se mu je umirila
in je postala z izdelavo zelo premišljena. Res je ri-
sanje hiš in drugih poslopj že samo na sebi nedi-

Miha Maleš: GOLNIK

namična naloga, ampak zdaj popolnoma odgovarja
Meleševemu občutju postavljanje velikih objektov v
centrum upodobitve tako, da je vsa okolica samo še
spremljiva ali pa podrejeni ornament ob glavnem.

Po tem dekorativno mišljenem redu predstavljajo
listi Golnik (12), Grad (11), Kapelica (9) in Poglez
z vrta (2) že kar simetrično izdelane podobe, ki n-
jih dnu morda podzavestno tliči svojstvenost rast-
linskega ornameta z osrednjim motivom in nje-
govo razpoloženje. Če bi hotel poslednje kako ozna-
čiti, bi dejal, da je Maleš te mrtve predmete poživil
in poduševil tako, kakor poduševlja in poživlja
klitve v rastlini mrtvo snov; vegetabilna duša ve-
je iz vsega in mi vemo, kako priljubljen motiv je Ma-
leševi predstavi rastlina, zlasti cvetlica. Bom tedaj
čisto kratak: marsikaj se gleda kot ilustrirana pro-
poved, ki je vegetabilna forma literature (9, 11). To
posebno vidiš na listu 6 (Stanovanjske hiše), čigar
motivika je doma pri Grossu, za kar opozarjam še
na list 7 (Kuhinje), a je pri M. vendar postal kot
zgodbica o čarobnem drevesu in praviljenim potniku.
Tudi Grad je prejel svojo skrivnostnost tam. Po
doba obeh Sester (13) pa ni le po tem slična ome-
njenim, nego tudi po kretnji in posrečeni razdelitvi
ploskve med najlepšimi (6, 7, 11) v mapi.

Ta ciklus je odločil mnogo trdot starejšega le-
soreza in postaja zelo mehak, išče tonov v učniku
ploskve in linije. Tudi je M. v njem uvedel poleg
starejših nekaj novih posebnosti v oblikovanju.
Dejal bi pa, da je najboljši tam, kjer ne drobi po
nepotrebnem ploskve v prezgovorne sisteme črtic,
vijug in drugih linearnih in motivnih detajlov. R. L.

Gostovanje v ljubljanski operi

V gosto vrsto opernih gostov je stopil te
dni tudi basist zagrebške opere g. Griff. Na-
stopil je v vlogi Lotharia v operi »Mignon«.
G. Griff spada v vrsto mojstrov-pevcev
kot moremo sklepati že iz tega njegove na-
stopa. Njegov obsežni, polni in toplo barvani
glas, ki je izoblikovan skladno z vso pevsko
zakamitostjo, je sposoben vzbujati pri doje-
maleu vrsto njansiranih estetskih užitkov. S
samo zvočnostjo pa se spaja obenem tudi
pripravevalna umetniška globina, zasidrana

Rudarska stavka pred zaključkom

Vse kaže, da se rudarska stavka v Ladanju Donjem blizu zaključuje. Inž. Močnik je prinesel iz Zagreba v rudnik 88.000 Din iz bratovske skladišnice. S tem denarjem so hoteli plačati rudarjem zaostanke za en mesec. Tudi rudarji niso sprejeli te ponudbe, češ, da zahtevajo izplačilo vseh zaostankov. Nadzornik inž. Močnik se je vrnil v Zagreb ter prosil bana Koštrenciča, naj poseže v spor. Tudi odposlanec Delavske zbornice g. Komerički se je vrnil v Zagreb in poročal o kritičnem stanju v Ladanju Donjem. Onesvestilo se je zopet 7 rudarjev, ki so jih spravili iz rova. Že do včeraj je poteklo 150 ur, kar rudarji stavkajo in nočejo iz rova. Pri banu dr. Koštrenciču sta posredovala g. Komerički in g. J. Beker, tajnik združenja delavske sindikalne zveze Jugoslavije. G. ban se je zavzel za spor in predvsem za način, kako bi našli sredstva za izplačilo rudarskih plač. Na posredovanje bana Koštrenciča so se v prostorih Bratovske skladišnice sestali predstavniki ba-

novine, lastnik rudnika Pongrac, predstavniki Bratovske skladišnice, Delavske zbornice itd. Ban je odločno zahteval, da se medzno vprašanje takoj reši. Toda za izplačilo zaostankov bi bilo treba vsaj 300.000 Din. Lastnik rudnika Pongrac je bil pripravljen podpisati menico za ta denar, ako bi Bratovska skladišnica bila voljna iz svojega izplačati zaostale plače. Nastalo je vprašanje, ali more Bratovska skladišnica brez dovoljenja ministra šum in rud to storiti. V tem pogledu je interveniral g. ban dr. Koštrencič. Uspeh posredovanja še ni znan.

Uprava rudnika je dolžna tudi uradnikom 50 tisoč Din na plačah. Treba bi bilo sploh rešiti vse vprašanje rudnika. Četudi bi lastnik zdaj vse izplačal rudarjem, nimajo ti upanja, da bi mogli izpolniti svoje obveze nasproti njim v bodočnosti. Zato so začeli že krožiti glasovi, da bo g. Pongrac rudnik prodal.

Dravsko banovino le ponavljajo, dočim jim ostale banovine še niso znane in se obravnavajo v IV. razredu na novo. Naj pisec le vzame v roko obe omenjeni knjigi in prepiše se bo o tem. Vedno je treba najprej zvedeti resnico, potem šele izreči obsodbo. Krivice ne smemo delati nikomur!

Ivanka Cegnar, učiteljica.
— Društvo za zaščito interesov vlagateljev bivše avstrijske poštne hranilnice v Ljubljani nam pošilja: V stev. 71 Vasega cenjenega lista ste priobčili pod gornjim naslovom dopis, v katerem očitamo našemu društvu, da spi, češ, da naj intenzivnejše deluje na to, da pridejo člani čim prej do izplačila svojih terjatev. V pojasnilu priobčujemo, da društvo ne spi, ampak da je njegova akcija časno zastala zato, ker je parlament razpuščen in ni upati na uspešno nadaljevanje akcije, dokler se ne sestane novo izvoljena skupščina. Po naših informacijah pred končanimi volitvami tudi kraljevska vlada ni v stanu tega vprašanja sama rešiti.

— Pri utrujenosti, razdražljivosti, tesnobi, pomanjkanju spanja, srčnih težkočah, tiščanju v prsih pospeši naravna **Franz-Josef-grenčica** izdatno kroženje krvi v spodnjem delu telesa in pomirljivo učinkuje na valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se izborna obnosa **Franz-Josef-voda** kot čistilno sredstvo pri pojavih, ki izhajajo iz samootrove kanala debelega črevesa.

— Knjigo **Venezia Giulia e Dalmazia**, ki jo je izdal **Touring Club Italiano**, je naš notranji minister prepovedal v Jugoslaviji.

— Novo organizacijo jugoslovanskih nacionalistov so osnovali v Sarajevu pod imenom **Kralj Zedinitelj**. Društvo hoče širiti misel o jugoslovanskem narodnem edinstvu.

— Pristojbine za OUZD v obrokih. Uprava belgajske obrtne zbornice je naslovila na ministra za socialno politiko dr. Marušiča vlogo, naj bi dovolil, da bi obrtniki plačevali pristojbine na OUZD v obrokih.

Kaj pravite?

Takoj po vojni so ljudje prerokovali, da bo po vsej drugi strani, kakor je bilo pred vojno: vse bo razpadlo, iz starih razvalin bo pa vzklikalo čisto novo življenje.

Tej veri se je udajala zlasti povojna mladina, ki je s ponosom gozila na »novo stvarnost« na vseh poljih: v znanosti, v umetnosti in v vsakdanjem življenju.

Danes pa kar vedno bolj opazujemo, kako začenja »nova stvarnost« nekam kopniti in se bolj in bolj umikati starim metodam v praktičnem življenju.

Primer iz nedavne prošlosti. V birši Avstriji so zahtevali delavci splošno volilno pravico. Vlada se je dolgo branila, nazadnje pa je na to zahtevno pristala. Ko je pa ministrski svet tozadevni zakonski načrt odobril, je predsednik vlade sklical v parlamentu vse načelnike raznih klubov in jim naznanil, kaj je vlada sklenila — že sklenila. To je bilo menda na četrtek.

Na seji klubskih načelnikov je bil tudi vodja socialistov dr. Adler. Ko je to slišal, za kaj gre, je njegovo glasilo **»Arbeiter Zeitung«** takoj z velikanskimi črkami pozivalo dunajsko delavstvo na velik manifestacijski obhod po mestu za splošno volilno pravico za prihodnjo nedeljo. Sijajna organizacija socialistov na Dunaju je res omogočila spraviti na dunajski »Ring« okoli 100.000 manifestantov za zadevo, ki je bila sklenjena v vladi že prejšnji četrtek...

Naslednjega tedna je vlada res predložila parlamentu že prejšnji četrtek odobreni zakonski načrt, kar pa socialistični voditelji ni hotelo hvaliti, na vsa usta z uspehom, ki ga je dosegel njihov manifestacijski obhod. Tako so »delali politiko« nekdanj.

Kaj pravite, g. urednik, ali niso take metode mogoče v naradi ali zopet v naradi tudi danes, kljub »novi stvarnosti«? Mnogo znakov govori za to, da so še!

Požar na Jesenicah

Jesenice, 28. marca.

Predvsem moramo omeniti, da na Jesenicah, zlasti starih Jesenicah, kot na Murovi in Kurji vasi, kjer so hiše po večini še lesene ali vsaj z lesom krite, hvala Bogu, le malokdaj izbruhne požar. Zlasti v Kurji vasi že mnogo let ni gorelo. V sredo popoldne ob 5 pa se je vnela hiša tovarniškega delavca Novaka, po domače pri Lendniku. Hipoma je bilo vse v plamenu in na rešitev skoraj ni bilo misliti. Ker pa je bilo k sreči podnevi, je bilo naenkrat vse polno ljudstva na kraju požara in prišli so za skaf ter iz poleg tekoče Save neumorno nosili vodo. Lahko se reče, da se je požrtvornost ljudstva zahvaliti, da ni bilo še več škode in da se niso vžgale še sosednje hiše. Ko so jele piskati železniške lokomotive in je zatulila tovarniška sirena, sta bili obe požarni brambili, tako z Jesenic kot ona iz tovarne, kmalu na kraju požara in sta v kratkem ognjen popolnoma udušili. Sreča, da se to ni zgodilo ponoči in pa da ni bilo prav nobenega vetra, sicer bi šlo lahko pol Kurje vasi v nič. Lastnik ima veliko škodo, kajti pogorelo mu je poleg drugega tudi veliko krme. Zažgali so baje otroci.

— Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, sluhšanju, bledici, obolenosti žlez, izpuščenju na koži, tvorih uravnava **Franz-Josefov** voda izborna toli važno delovanje črevesa.

Koledar

Petek, 29. marca: Ciril, mučenec; Bertold, spoznavalec.

Novi grobovi

+ V Mozirju je umrla gospa Marija Orel, mati g. kaplana Ivana Orela. Blago rajnice priporočamo v pobožno molitev. Naj ji sveti večna luč! Žalujočim svojcem naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Zdravniška vest. G. dr. Henrik Heterle, asistent drž. bolnišnice v Ljubljani, je napravil v Zagrebu izpit za specialista interne medicine. Iskreno čestitamo!

— Iz sodnopisarniške službe. Uradniški pripravnik Simon Zelezničnik je premeščen od okrajnega sodišča v Ptuj v Kranjsko goro.

Ostale vesti

— Šest mesecev nas bo kmalu ločilo in onega usodnega dne, ko je naš vladar položil svoje življenje na žrtvenik domovine. Ali ste se že odzvali klicu svoje vesti in počastili po svojih močeh njegovo žrtve? Ko bi temu še ne bilo tako, storite to sedaj ob polletnici Njegove žalostne smrti. Nakazite svoj prispevek na čekovni račun št. 11.200 odbora za postavitev spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Ljubljani, Gledališka ulica 3-IV. Na željo pa vam odbora pisarna pošlje čekovno položnico.

— Uprava Kronike slovenskih mest razglasa, da namerava ustanoviti po vseh slovenskih mestih in večjih trgih samostojna poverjenstva. Poverjeniki z organizatorično sposobnostjo, ki bi hoteli prevzeti to delo, naj sporočijo svoje naslove čimprej na naslov: »Uprava Kronike slovenskih mest«, Ljubljana, kjer bodo dobili vsa potrebna pojasnila.

— Pojasnilo. V »Slovincu« z dne 27. marca je bila pod naslovom »Kaj pravite« omenjena knjiga: »Zemljepisna učna snov za IV. razr. osnov. šol«, po učnem načrtu priredil J. E. Polak. Pisec rubrike »Kaj pravite« se obregne v Polaka, češ, da je premalo ponosen na svojo ožjo domovino, ker omenja v Dravski banovini samo 11 najvažnejših krajev. Pisec gotovo ni znan, da je J. Polak izdal tudi zemljepisno učno snov za III. razred osnovnih šol, kjer prav natančno opisuje Dravsko banovino in n. pr. samo za Gorenjsko naštevajo 20 važnih krajev; celo za Notranjsko, ki je sedaj tako okrnjena, omenja 8 krajev. Prav radi tega, ker se Dravska banovina v III. razr. obirno obravnava, ima zemljepisna knjiga za IV. razr. le splošni pregled Dravske banovine, ker učenci

zbirkah pesnikov Peterlina-Petruske, V. Sejave, F. Borka, Z. Ovirka, Dore Grudnove, Makse Samsove; F. K. o M. Kranjca; Pesmi este in J. Kozaka Za prekmurskimi kolniki, T. D. o Legniškem bojišču Kossak-Szczucke in dr. Gogala o E. Schwarzaru: Über den Wert, das Söll und das richtige Verhalten. — V zapiskih odgovarja F. Vodnik Božu Vodušku v polemiki o mladinskem vprašanju.

*

F. X. Salda, znani najboljši češki literarni kritik, ki je nastopil kot prvobojnik modernosti in se sedaj kot profesor univerze sam izdaja svoj lastni časopis o sodobnih vprašanjih, ki ga redno piše on sam, je začel izdajati svoje Zbrane spise. Sicer je že svoj čas povečal svoje prve kritične eseje v zbirkah »Boji za jutrišnji dan« in »Duse in delo«, knjigi, ki pomenjata začetek nove intuitivne kritike; to da sedaj, ko se bliža sedemdeset letom, hoče zbrati v celoto vse svoje ogromno delo. Pomislimo, da obsega v njegovem Zborniku, ki so mu ga prijatelji posvetili ob petdesetletnici (l. 1918, Saldovi k padesetletinam), samo bibliografija 27 s petim tiskanim strani; to vse še preje, preden je začel izdajati svoj lastni časopis. — Prvi zvezek Mladi boji (Mladi zapisi, Malantrich, str. 360) obsega kritike iz let 1890—1900, torej iz prve njegove dobe. Najnovejši zvezek obsega na novo predelan roman »Lutke in delavci boji« (Loutky a dělníci boji), češka javnost je začetek zbраниh del Saldovih z veseljem pozdravila.

Jesenice

Na mnoga vprašanja, zlasti iz okolice Jesenic, bodi omenjeno, da se v nedeljo popoldne ob treh zadnjakrat predvaja v Krekovem domu priljubljena Stoleva opereta **»Pozabljeni valček«**. Do odhoda večernih vlakov bo predstava končana.

Materinska proslava se je vršila na Marijin praznik popoldne v Krekovem domu. Castite sestre so se silno potrudile ter najmanjše izmed malčkov naučile tako lepih in prisrčnih prizorov, da je bilo marsikatero oko vlažno, ko je videlo te nedolžne angelčke, s kako resnobo in vnueno so predvajali, deklarirali, peli in igrali. Kot palčki so bili videti na tem tako velikem odru. Dvorana je bila nabito polna mladih in starih, zlasti pa so prihitele k tej najljubkejši prireditvi naše matere. A ne samo Jeseničani, tudi Hruščani niso pozabili na ta praznik ter po svojih skromnih razmerah vzprijorili na svojem sicer majhnem odru prelepo dramo **»Mati in sin«**, ki je prav tako vsem gledalcem zelo ugajala.

Trbovlje

Šola zaprta zaradi hripe. Zdravenik je odredil, da ostane trboveljska šola zaradi močno razširjene hripe posebno na deklinskih zavodih zaprta deset dni, t. j. do 8. aprila.

Birmovanje. Uradno je sedaj določeno, da se bo delila sv. birma tudi letos v Trbovljah, in sicer v nedeljo, 26. maja.

»Njega ni«, vojno dramo, ponovijo bojevnik prihodnjo nedeljo v Društvenem domu.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priporoča:

Domači vrt. Delo po domačih vrtovih se bo kmalu pričelo. Vsak bi rad imel najlepši vrt, hkrati pa naj bi bil najbolj strokovnjaško obdelan, urejen in okrašen. Zdej je čas natančno premisliti, kaj in kako bo treba na pomlad z domačim vrtom. A kdo neki naj svetuje in vodi pri urejanju, pri obdelovanju in pri vseh drugih tako važnih stvareh, ki se tičejo vrta? — Enega zanesljivega in preizkušenega vodnika in svetovaleca vam moremo priporočiti: M. Humeka. Njegova praktična pojasnila, ponazorjena s 102 podobama in z 2 barvnimi slikama v knjigi **»Domači vrt«**, ki je izšla v drugi predelani izdaji, vas ne puste nikdar na cedilu; vse, kar potrebujete, najdete v nji. skratka: idealna knjiga, ki jo mora imeti vedno pri roki vsak posestnik domačega vrta, velikega ali majhnega, zakaj vsakemu pride prav. Cena broširanemu izvodu Din 42.—, v polno platno vezanemu Din 54.— (brez poštne). Naročite nemudoma pri založnici: Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

RAZPIS POLETNEGA ABONMAJA

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje poletni abonma, ki se bo odpiral v času od 1. aprila do 28. junija 1935. Poletni abonma velja za 6 dramatskih in 6 opernih predstav. Uvrsti se v že obstoječi poletni abonma reda C. Priglasje sprejemna od danes dalje blagajna gledališke uprave v poslopuju dramskega gledališča ob delavnikih od 9—12 in od 13—17.

Repertoar bo obsegal dela: F. drami: Krotki; Malomešani; Vombarg; Zlati tele; Sophokles; Oedipus; Shakespeare; Benois; trgovci; D. drami: Indira; No vart; Wilde; Bunbury; — F. operi: Kossak; Zdenar; Stradinski; Petruska (Ballet); Gounod; Faust; De Falla; Vida breve; Puccini; Madame Butterfly; Suppe; Bocaccio.

Poletni abonma se bo plačeval v treh zaporednih mesečnih obrokih: prvi obrok pri vpisu, drugi obrok 1. maja, in tretji obrok 1. junija 1935.

Obroki so: za ložo v parterju in v I. redu stev. 1—5 po 212 Din, za ložo v I. redu stev. 6—9 po 256 Din, za parterni sedež I. vrste 64 Din, II.—III. vrsta 38 Din, IV.—VI. 32 Din, VII.—IX. 48 Din, X.—XI. 40 Din; za balkonni sedež I. vrste 39 Din, II. vrsta 32 Din, III. vrsta 27 Din; za galerijski sedež I. vrsta 24 Din, II.—III. vrsta 20 Din, IV.—V. vrsta 16 Din.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani opozarja na izredno nizko ceno in plačilno ugodnost poletnega abonmaja, ki omogoča pod vsakomur stalen obisk gledaliških predstav. Zato vabi k množičnemu podpisu. — Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA — Začetek ob 20

Petek, 29. marca: Zaprto.
Sobota, 30. marca: **Beniški trgovci**, Premiera. Red B. Nedelja, 31. marca: **Matejek se ženi**. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

OPERA — Začetek ob 20

Petek, 29. marca: Zaprto.
Sobota, 30. marca: **Francesca da Rimini**, Red Cetrtek.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Petek, 29. marca: Zaprto.
Sobota, 30. marca: **Hoffmannove pripovedke**, Red B. Nedelja, 31. marca ob 13: **Veneri**, Kossak; Znižane cene — Ob 20: **Blodni ognji**, Red D.

Naznanila

Ljubljana

1. Trnoveški oder bo v pripravi v nedeljo, 31. marca Petrovičovo dramo **»Mrak«**. Vstopnice se dolo v predprodaji v nedeljo od 10 do 12.

1. Zenska sekcija Jadranske strake sporoča svoje članstvo, da se za danes pri Slatinski najavljeno predavanje preloži na petek, 5. aprila istotam.

1. Kino Kodeljevo, I. vrsta 39 Din, II. vrsta 32 Din, III. vrsta 27 Din; za galerijski sedež I. vrsta 24 Din, II.—III. vrsta 20 Din, IV.—V. vrsta 16 Din.

Maribor

1. Mariborska zadruga dramskih uslužbenec v Mariboru ima sedni redni občni zbor v soboto, 30. marca ob 19 v svojih poslovnih prostorih. Poleg običajnega dnevnega reda bo tudi poročilo o reviziji.

Celje

1. O evharističnem bogoslužju v dobi mučenec bo predaval ob spremljevanju lepih skulpturalnih slik v nedeljo, 31. marca ob 16 v veliki dvorani Ljudske posojilnice vsenč. prof. g. dr. F. Lukman. Vstopnice se dolo v »Slovenski« polnopravni.

1. Pedagoški svetovalec staršev in učiteljska bo danes ob 16 na mestni narodni šoli.

1. Uradni dan Zbornice za TOI v Ljubljani za Celje in okolice bo v torek 2. aprila od 8 do 12 v posvetovalnici združenja trgovcev za mesto Celje.

Drugi kraji

Kranj. V okviru kroška prijateljev Franceje bo predaval v petek, 29. marca 1935 ob 19 v gimnaziji v Kranju g. prof. Malenfer iz Susaka na temo: Diplomatično delo Franceje od 1871—1914. Vstop prost.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Petek, 29. marca: 11.00 Solska ura: Najvažnejši dogodki na svetu (prof. dr. Ivan Grafenauer) 12.00 Kaj na del (Revija glas) 12.30 Poročila 13.00 Čas, Venček čevčev na ploščah 18.00 Kulturno življenje starih narodov (Franc Terseglav) 18.20 Radijski orkester 18.40 Literarna ura: Recitacije Medvedovih del (Ing. Ivan Pengov) 19.00 Radijski orkester 19.20 Čas, jedilni list, program za soboto 19.30 Nacionalna ura 20.00 Prenos koncerta Ljubljanske filharmonije iz Unione (Dirigent Rene Baton iz Pariza) 21.40 Čas, poročila 22.00 Citre solo, g. Mezgošča 22.30 Zakaj veseli bi ne bili (plošče).

Drugi programi:

PETEK, 29. marca, Belgrad: 20.00 Zagreb — Zogrebi: 20.00 Mednarodne pesmi 20.30 Francoska glasba — Dunaj: 17.30 Sonata za violončelo in klavir 19.20 Beg iz sorajla, komična spevoigra, Mozart 22.30 Jazz 23.45 Slavni dirigenti (plošče) — Budimpešta: 19.30 Salonska glasba 20.00 Izra 21.40 Pesmi 22.30 Plošče 23.45 Jazz — Milan-Trst: 17.05 Plesna glasba 20.45 Izra, nato lahka glasba — Rim-Bari: 16.00 Komorna glasba 20.45 Orkestralni in pevski koncert — Praga: 19.30 Pravičen o neumnem Janezku, Nedbal 21.00 Izra 21.35 Ravelski klavirski koncert — Brno 21.40 Klavirska glasba — Varšava: 20.15 Orkestralni in klavirski koncert — Vasa Nemčija: 20.00 Bachova in Hindtova proslava 21.30 Ljudja in nevarnosti, Izra — Berlin: 19.10 Plesna glasba — Königsberg: 19.30 Glasbeni koledar — Hamburg: Za bavnja glasba — Vratistava: 19.00 Plesi iz starih, dobri časovi — Lipsko: 19.05 Wagnerjev koncert — Köln: 19.00 Iz živalskega sveta (plošče) — Frankfurt: 19.00 Zabavna orkestralna glasba — Stuttgart: 19.00 Hamburg — Monakovo: 19.00 Godba na pihala — Zürich: 19.55 Ljudska glasbena ura 20.40 Orkestralni koncert 21.16 Iz stare zbirke — Strassburg: 21.30 Saint Samov koncert 22.00 Pasion v narodni pesni.

Po esperantskem svetu

»Prodana nevesta« v radiu. Dne 3. aprila od 22.15—23.15 t. l. bodo vse češkoslovaške radiopostaje oddajale Smetanovo opero **»Prodana nevesta«** v esperantu.

O Binkošti bodo zborovali jugoslovanski esperantisti v Osijeku. To bo osmi esperantski kongres v Jugoslaviji.

Esperantski tednik **»Heroldo de Esperanto«** ki izhaja v Nemčiji, je prinesel članek o II. evharističnem kongresu v Ljubljani. Pričakuje se, da bodo prišli na ta kongres tudi katoliški esperantisti.

Katoliška esperantska liga se snuje v Jugoslaviji. Protektorat je prevzel prevzvišeni g. knezskofo dr. Gregorij Rožman. Pred tremi leti je bil včlanjen samo en član, sedaj jih je 29, med njimi je 1 škof, 6 duhovnikov, 1 nadzornik v pokoji. 5 učiteljev (-ic), 3 uradniki, 3 študenti in 10 drugih poklicev.

Mednarodna organizacija katoliških esperantistov (IKUE) bo v aprilu t. l. praznovala 25 letnico svojega obstoja. Glasilo katoliških esperantistov **»Espero Katolika«** pa že izhaja 32. leto.

Dom in svet, št. 3

Nova številka prinaša na uvodnem mestu esej Ed. Koebeka, pisan v obliki pisma Enemu izmed ozkih. Pod to oznako razume tisto grupo najmlajših, ki so prevzeli za svoj življenjski nazor statično obliko krščanstva v nasprotju s predhodno generacijo, ki je iskala v dinamično vsebino, ki je z borbo s seboj in s časom oblikovala religioznega človeka. Mladi svet se je odrekel lastnemu oblikovanju svoje osebnosti, podvrge se programom, se zožil in se tako poplavitil. Esaj je pisan z močno umetniško silo in miselno globino, ki jo kažejo vsa Koebekova dela. Morda je način Koebekovega umetniškega izražanja marsikomu nerazumljiv. Ta naj vestno prebere važen članek dr. Silca v tej številki: **Od racionalizma k iracionalizmu**, ki ga je objavil kot »prispevek k studiju sodobnega literarnega sloga«. Ta studija iz stilistike je pač dozdaj najeksplicitnejše pokazala notranji razvoj sloga od Cankarja do Koebeka v naši književnosti in vsak, kdor hoče razumeti novo stvarnost, ki je iracionalnega značaja, predvsem pa Koebekov stil, jo bo moral poznati. — F. Vodnik oriše v **Obrazih novega rodu** pesniški lik Mila Klopčiča, prof. Nahtigal pa pod deskriptivno delo našega rojaka, središnje osebe današnje slavistične organizacije, praškega profesorja Matije Murka. To so esejistični in znanstveni sestavki v tej številki. Vleposlovju pa so zastopani: Gene Kranj z idilično Potjo v Mar-tuljek, Bogomil Fatur z zelo močnim pesmi- ni iz cikla: **Mati**, Fr. Bevč z nadaljevanjem Ubohega zlodja, kjer že nakazuje Pečarjevo zakon-sko nesoglasje, in Igor Vidic, ki nadaljuje dra-mo iz francoske revolucije **»La Girondet«** z dvema slikama: **Les droits d l'homme**, kjer pokaže za-sedanje parlamenta in Marselejo, kjer odrsko močno prikaže rojstvo francoske hinne. — V Raz-gledniku piše F. Vodnik o Pozabljenih lirskih

KAVA HAG

in neškodljiva; za Vaše zdravje je velike važnosti!

je najfinejša in pri-stna zrnata kava, toda prosta kofeina

Prva ameriška kavarnarica

Kraljica kave

Po Evropi popotuje sedaj ameriška dama, mrs. Alica Dougall. Gospa ima že sive lase, poleg tega pa tudi milijone dolarjev. Samo pri kavi zasluži vsako leto 2½ milijona dolarjev. Poleg tega pa na debelo trguje s čokolado in čajem, kar ji donša nove stotisočake — v dolarjih. Časnikarju, ki je pred kratkim na Dunaju z njo govoril, je z ameriško preprostostjo in odkritostjo o svojem življenju to-le povedala:

»Včasih nisem trgovala. Ko pa mi je umrl mož, se mi je začelo hudo goditi. V tiski mi je sorodnik posodil 88 dolarjev, s katerimi sem začela trgovati. Dne 23. novembra 1917 sem praznovala 40 letnico svojega rojstva. Takrat se mi je tako hudo godilo, da sem le iz ljubezni do svojih otrok vzdržala, sicer bi si bila končala življenje. Nekaj let je tako šlo. Delala sem 17 do 18 ur na dan, ne da bi bila zavžila kaj več kakor po dva kosca suhega kruha na dan. Otroke sem dala sosedu v oskrbo. Nisem jih videla drugače ko speče. Takrat sem začela svojo trgovino s kavo. Ko mi je bilo namreč najbolj hudo, mi je šinil v glavo čuden načrt.

Trgovine s kavo nisem poznala. Le rajni mož mi je včasih kaj pripovedoval o njej. Vendar sem sklenila lotiti se te trgovine. Z največjo težavo sem si za tri mesece izposodila 80 dolarjev. Peljala sem se v temne obmorske ulice newyorškega mesta in najela pusto sobico. V njej je bila le surova lesena miza. Tu je bila poslej moja trgovska pisarna in odpošiljalnica. Tu sem presedela cele dni in pisala pisma svojim znanem, katere sem prosila za naročila. Nekaj dni ni bilo nič. Pozneje so vendarle začela kapljati redka naročila, katera so sčasom postajala pogostejša. Podnevu sem tehtala in zavijala zavojčke, zvečer sem jih sama raznašala. Ko sem pozno ponoči vse opravila, sem odšla domov, kjer sem prala, šivala in opravila najnujnejša gospodinjska dela. Lahko mi verjamete, da sem bila večkrat tako utrujena, da mi niti v posteljo ni bilo mogoče iti, ampak sem zaspala kar tam, kjer sem sedela.

Le počasi sem dosegala uspehe. Poguma pa nisem izgubila. Leta 1918. je moral moj starejši sin v vojsko in so ga z ameriški vojniki poslali na francosko bojišče. Lahko si mislite, da mi je bilo hudo za njim. Toda fantič se je že čez 10 me-

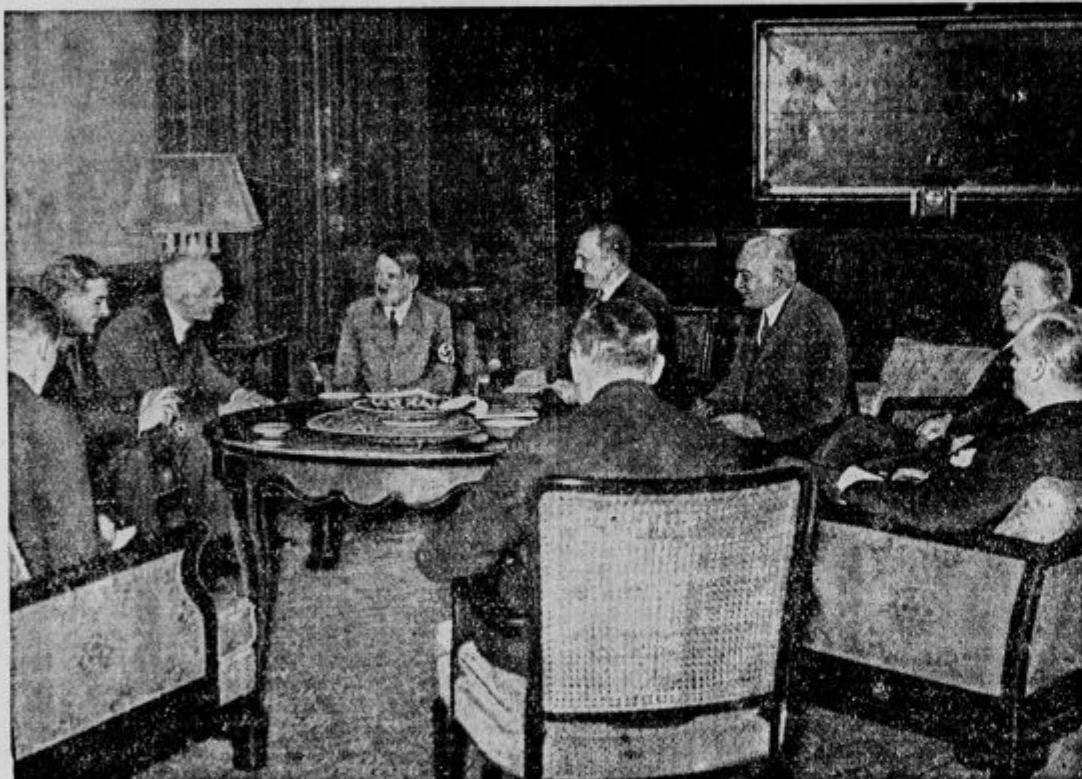
secev vrnil in mi je poslej pomagal v moji trgovini, ki je medtem postala že večja.

Poslej je ta znamenita ženska ustanovila v New-Yorku prve kavarne. Amerika namreč ni poznala kavarn v našem smislu. Na časnikarjevo vprašanje, kako je prišla na to misel, ko ni nikjer v New-Yorku videla kavarn, je odgovorila:

»Nekega oblačnega in mrzlega zimskega dne sem imela opravka blizu centralne postaje. Tam sem videla mnogo ljudi, ki so stali na cesti in zmrzovali. Vsi so bili slabo oblečeni. Kar zdelo se mi je, da hrepene po kakem okreplilu: po skodelici vroče kave ali čaja. V istem hipu sem sklenila ustanoviti posebne sobe, kjer bi taki reveži za majhen denar dobili skodelico močne kave. Prve kavarniške sobice so bile zelo preproste. Prvo sem ustanovila v majhni prazni trgovini. Vanjo sem postavila nekaj malega pohištva iz mehkega lesa ter na okna obesila čedne barvane zavese. Kavarna je postala kulturni pojim. Do leta 1920. New-York kaj takega ni poznal. Spočetka sem morala kajpada imeti mnogo potrpljenja. Sčasoma pa je prihajalo v to prvo kavarnico vedno več gostov, tako da sem kmalu morala ustanoviti drugo, za njo tretjo in potem še mnogo drugih. Ker so bile te kavarne vedno bolj obiskovane, sem jih začela opremljati tudi z bolj razkošnim pohištvom. Upoštevala sem ameriški okus za romantiko. Kmalu je bila ena kavarna v španskem slogu, druga v beneškem, sledila je kavarna v slovanskem slogu, naslednja v madjarskem, dokler niso prišli na vrsto slogi vseh dežela na svetu.

Kar je temu sledilo, je bil še prvi uspeh. Prišli so časnikarji in fotografi in kmalu me je poznal ves New-York. Začela sem se voziti v Evropo, kjer rada kupujem star dragocen porcelan, lepo bakreno in medeninstvo posodje, stare kozarce itd. S tem sem opremila nekaj svojih kavarn.

Gospa Dougall ne trguje več. Njene zadeve je prevzel njen starejši sin. Sedaj stara gospa pol leta potuje po svetu, drugo polovico leta pa preživi v New-Yorku v krogu najbogatejših newyorških rodov. Nikdar pa nikomur ne pozabi povedati, da je svojo trgovsko karijero začela s kapitalom 88 izposojenih dolarjev in s trojico majhnih otrok, zaradi katerih v vseh bridkostih ni obupala, ampak neustrašeno delovala, dokler ni postala bogata in slavna »kraljica kave«.

Prva slika angleško-nemških diplomatskih pogovorov v Berlinu. V pisarni nemškega kanclerja se Hitler razgovarja z angleškima ministroma. Ker Hitler govori le nemško, Angleža pa le angleško, je moral posredovati tolmač. Sredi slike vidimo Hitlerja, na njegovi desnici lorda Johna Simona in Edena, na levi pa sede: tolmač, nemški zunanji minister v. Neurath, angleški poslanik Phipps in nemški diplomat v. Ribbentrop. Drugo jutro so se Angleži poslovili. Hitler je poslal na letališče k slovesu svojega tajnika Meissnerja, ki je Angležem v Hitlerjevemu imenu voščil: srečno pot! — Ta »srečna pot« sedaj kroži po evropskem časopisju.

Roman za mlade in stare

35

EMIL IN DETEKTIVI

Spisal E. Kästner, poslovenil M. Kunčič.

Gospod Zabjek-Miller-Kisling je nato povedal svoj sedanji naslov, hotel Kreda. Potem rojstni dan in domovinsko občino.

»Kje ste pa bili do včerajšnjega dne?« je vprašal načelnik straže.

»V predmestju Berlina,« je izjavil tat.

»Spet se laže,« je zaklical profesor.

»Mir!« je zarenčal načelnik straže. »Tudi to bomo dognali.«

Zapisal si je tudi blagajnikove osebne podatke. Blagajnik je prijazno potrepljal Emila po rami in odšel nazaj v banko.

»Kisling, povejte, ali ste včeraj popoldne Emilu Stolničarju, dijaku iz Novega mesta, ukradli v berlinskem vlaku stoštrideset mark?« je vprašal načelnik straže.

»Da,« je mračno priznal tat. »Sam ne vem, kako je prišlo do tega. Deček je ležal v kotu in spal. Med spanjem mu je padel ovitek iz žepa. Pobral sem ga in hotel samo pogledati, kaj je v njem. In ker sem bil ravno v veliki denarni tiski...«

»Fej, kakšen slepar!« je zaklical Emil. »Saj sem si denar z iglo pripel pod suknjico. Ni mi mogel pasti ven!«

»In tako nujno ga gotovo ni potreboval. Sicer ne bi imel vsega Emilovega denarja še danes pri sebi. Saj je moral medtem vendar plačati avto, jajca v kozarcu in pivo,« je pripomnil profesor.

»Mir!« je zarenčal načelnik straže. »Tudi to bomo dognali.«

In si je vestno zapisal vse, kar je slišal.

»Ali me ne bi mogli zdaj izpustiti, gospod načelnik?« je vprašal mož s trdim klobukom in na vso moč vljudo škilil vanj. »Tatvino sem priznal. In kje stanujem, tudi že veste. V Berlinu imam mnogo kupčijskih opravkov, katere bi rad uredil.«

»Na to se moram smejati!« je resno dejal načelnik straže in poklical policijsko upravo: naj pošlje voz; v njegovem okraju so ujeli železniškega tataru.

»Kdaj pa dobim svoj denar?« je zaskrbljeno vprašal Emil.

»Na policijski upravi,« je povedal načelnik.

»Tako odринete tja. Tam bodo uredili vse.«

»Emil, človek božji,« je šepnil Tomažek, »zdaj se boš moral peljati v policijskem avtu do Aleksandrovega trga!«

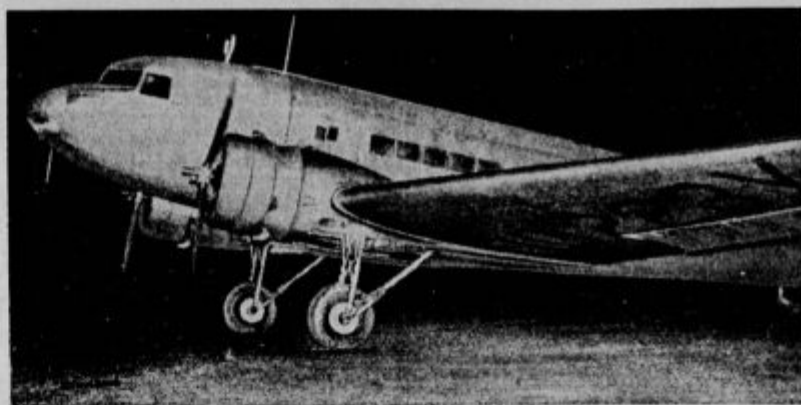
»Kaj še!« je dejal načelnik. »Ali imaš kaj denarja, Stolničar?«

»Imam!« je prikimal Emil. »Dečki so ga včeraj zbrali. Vrata iz hotela Krede pa mi je posodil deset mark.«

»Pravi detektivi! O ti preklicani frkolini!« je zarenčal načelnik straže. A njegovo renčanje je donelo dokaj dobrodušno. »Torej Stolničar, odpelješ se s podzemeljsko železnico do Aleksandrovega trga in se oglasiš pri križninalnemu načelniku Lurju. Vse drugo sledi. Tudi denar ti vrnejo tam.«

»Ali smem najprej nesti vratarju deset mark nazaj?« je poizvedel Emil.

»Seveda.«

Skrivnostno letalo, o katerem smo že poročali, da je 9 ur in pol brez pilota krožilo po zraku nad vodami zahodne Amerike.

Najdragocenejša zbirka starih ur

Najdragocenejšo zbirko starih ur, kar jih je na svetu, ima upokojeni španski topniški general Dusmet v Madridu. Njegov muzej šteje 1200 dragocenih in originalnih ur. Stari general zbira samo ure, katere so bile narejene do leta 1826. Tega leta namreč je umrl zadnji sloveči urar Breguet. Dusmet je prepričan, da za njim noben urar še ni naredil kaj prida ure.

Ura, kakršno ima danes lahko vsakdo, četudi ni premožen, je v starih časih bila velika dragocenost. Urarji so prav za prav naredili le kolesje. Vse drugo pa so naredili umetniki in obrtniki v svojih umetniških delavnicah. Sloveči urar Benvenuto Cellini je imel najbolj slovečo umetniško delavnico za ure. Zgoraj omenjeni Breguet je na primer svojemu pomočniku plačeval na mesec 1200 zlatih frankov plače. Iz tega lahko razvidimo, kako umetniško so bile narejene stare ure in kako drage so bile.

General Dusmet je torej zbral 1200 ur vseh časov in vseh mojstrov. »Najmlajša« njegovih ur

Vlomilec: »Zdite se mi nekam znani. Ali se nisva te dni neke videla?«

Zrtev: »O, kajpada — v zastavljalnici. Smešno pri tem je le to, da ste takrat vi v zastavljalnici rešili ta-le svoj samokres, jaz pa sem zastavil svojo edino uro.«

Plesišče zgorelo

V nekem čikaškem nočnem klubu je nenadno začelo goreti, ko je v njem plesalo 80 parov. Vse plesišče je bilo zavito v pisane papirne venčke. Ko je začelo nenadno goreti, se je tudi papir takoj vnel. Na preplašene plesalce so začeli padati kosci gorečega papirja. Nastala je strašna panika in zmeda. Ljudje so pritisnili k izhodu, katerega pa je že zaprl ogenj. Plesalci so se začeli med seboj griziti in praskati; braneč se smrti, so drug drugemu trkali obleko s telesa. K sreči je kmalu prišla požarna bramba. Šest plesalcev je takoj umrlo za opeklinami, 18 jih je še močno poškodovanih, cela vrsta pa je lažje opečenih.

»Strašne sitnosti imam z možem zaradi cigarete.«

»Ali ga hočete odvaditi kajenja?«

»Ne — on mene hoče.«

je tista, katero je argentinski senat poklonil generalu Roci, ko je odstopil kot predsednik argentinske države. To uro je Roca pozneje poklonil španski princezinji Izabeli, ko je potovala po Južni Ameriki. Poleg te »najmlajše« ure ima seveda general Dusmet tudi stare solnčne ure, izmed katerih so bile nekatere narejene okrog leta 1400. Poleg solnčnih ur ima polno mehaničnih ur od najbolj priprostitih do najbolj umetniških. Ima ure, katere je izdelal urar španskega kralja Karla III., kitajske ure iz 16. stoletja, francoske ure iz časov Ludvika XIV., holandske ure iz porcelana, kovine in marmorja. Nekatere teh ur imajo veliko zgodovinsko vrednost. Dragocena je na primer ura angleške kraljice Viktorije, katero je ta kupila od Bregueta za 4200 zlatih frankov, kar je bila že tedaj čedna vsota. Ta ura ima le 12 mm v premeru. Zanimiva je tudi turška ura, v kateri je vdelanih 208 velikih briljantov. Nekoč je bila lastnina maroškega sultana Muleja Abderamana. Prav nenavadna je ura, katera je narejena v obliki harfe. Na to harfo igra deklica po navodilih svojega učitelja. Med stenskim urami je tudi več ur, katere so znane pod imenom »nürnbergska jajca«.

General Dusmet je mnogo potoval po svetu in na svojih potovanjih iskal samo prilike, kje bi kupil kako staro uro. O tem svojem potovanju po svetu zna starček pripovedovati mnogo zanimivih anekdot. Tako je nekoč potoval v London. Na potu se je ustavil v mestu Brügge ter seveda takoj poiskal slovečega starinarja. Tu je kmalu našel znamenito uro ter vprašal, koliko starinar za njo zahteva.

Starinar je odgovoril: Toliko in toliko. Zahteval je precejšnjo vsoto.

»Dam vam polovico tega, kar zahtevate,« je odgovoril general.

Starinar pa se je zasmejal, malomarno zamahnil z roko in rekel: »Saj ne veste, kaj govorite. Na Španskem živi prismuknjen general. Ta bi mi dal dvakrat toliko, kolikor sem od vas zahteval.«

Sedaj se je general Dusmet zasmejal in rekel: »Tisti prismuknjeni španski general sem pa jaz.«

Novi belgijski ministrski predsednik van Zeeland, dosedanji podguverner belgijske narodne banke.

KIRURG

Znani kirurg profesor Borchardt je pri izpitih zahteval od kandidatov, da so morali z operacijskim nožem potegniti po zaznamovani ozki črti. Če je dijakom nož samo za spoznanje zdrsil s črte, je zabnel zvonec. Ker skoraj nobeden izmed kandidatov ni imel tako spretnih in mirnih rok, so se tega dela izpita vsi najbolj bali.

»Gospod profesor,« je nekoč vprašal neki znanec, »ali vi to lahko storite?«

»Kaj še,« je odgovoril profesor, »ampak moji bolniki k sreči nimajo zvoncev v trebuhu!«

SPRICEVALO

Možak, ki je preživel petindvajset let v umobolnici, se je vrnil v domačo vas. Izpustili so ga s potrebnimi dokumenti kot duševno ozdravljenega.

Mimogrede je stopil v gostilno, naročil liter vina, udaril po mizi in začel razgrajati.

»Pustite ga pri miru!« je gostilničar dejal gostu. »Saj je norec.«

»Kakšen norec?« se je razsrdil in potegnil iz žepa opečten papir. »To spricevalo so mi dali v norišnici. Tukaj je dokaz, da nisem norec. Pa naj še kdo izmed vas pokaže tak dokument, če more.«

Navzočni so sklonili glave in utihnil.

Nihče ni imel takega dokumenta.

(Nadaljevanje)

Gospodarstvo

Živahen zbor ljubljanskih gostilničarjev

Ljubljana, 28. marca. Občni zbor Združenja gostilniških podjetij v Ljubljani se je vršil danes popoldne v dvorani »Metropola« pod vodstvom predsednika g. Majcena, ki je uvodoma pozdravil zastopnike lokalnih oblasti. Tajnik Zbornice dr. Koce je nato v kratkem govoru pozval člane, ki jih je bilo navzočih nad sto, da se mirno in disciplinirano udeležujejo zborovanja. Nadalje je poudarjal, da je položaj naših gostilničarjev izredno težaven, ker se nahajajo med dvema frontama, med konzumenti in vinogradniki-producenti. Tendence je, da se uvede splošna trošarinska dolžnost. — Ravnatelj Zveze gostilniških združenj g. Petelin je nato poročal o vseh nalozah, ki si jih je nadel zveza za ohranitev gostilnišarstva, ki hiri radi splošne gospodarske krize. Vzrok temu hiranju pa je tudi omrtvičenje našega kreditnega poslovanja. Absolutno nobene koristi nimajo gostilničarji in obrtniki od treh velikih državnih zavodov, kamor se steka denar. Je tudi absolutno proti centralizaciji naše trgovine. Dva naša okraja sta v izvoznih trgovinah utrpela radi te centralizacije za 20 milijonov škode. Obžaloval je, da vlada med gostilničarji desorganizacija v pobujanju cen. Gostilničarska obrt je dalje tudi najmanj zaščiten proti sušmarstvu.

Magistratni nadsvetnik dr. Rupnik je pozdravil občni zbor v imenu župana dr. Ravnarja.

Sledilo je nato izbrano poročilo predsednika g. Majcena o poslovanju uprave. Med drugim je omenjal, da je sedanja uprava prevzela od prejšnje uprave težko dediščino. Prevzela je dolg 1.270.000 Din. Pretila je nevarnost, da bi bil združenju postavljen komisar. Uvedena je bila zato sanacijska akcija. Medtem so se pa stroški od dne do dne grmadili. Poravnati se bilo treba takoj 580.000 Din dolga, ker bi bil drugače s prisilno upravo prodan

gostilničarski dom za kakih 800 do 900 tisoč Din. Članstvo pa bi moralo klub temu plačati še 450.000 Din in ostali bi dolžni šolskemu fondu kakih 800.000 Din. Ukazano pa je bilo, da se mora sanacija gostilničarskega doma izvršiti najkasneje v dveh letih. Stojec pred to alternativo, je izredni občni zbor sklenil izredni prispevek po 25 par od litra vina. Upniki so pritiskali. Upravi se je posrečilo, da je na raznih stroških prihranila 70.000 Din, dalje so morali člani uprave osebno zbrati 200.000 Din in še s svojim osebnim jamstvom podpisati menico za 200.000 Din. Dolej je bilo odplačano dolga 500.000 Din. — Tajnik E. Bežek je nato podal prav izčrpano poročilo o notranjem poslovanju uprave, navedenja, da šteje združenje sedaj 284 članov in da je v Ljubljani 307 gostilniških obratov.

O vseh poročilih se je nato otvorila kratka, a mestoma burna debata. G. Zupan (Zvezda) je grajal postopanje uprave v pogledu izrednega prispevka, češ, da so se kršila pravila in je zato predlagal, da se upravi izreče nezaupnica.

Tajnik Zbornice dr. Koce je ugovarjal temu predlogu ter navajal pravne razloge proti nezaupnici in obsirno pojasnil, kako se je razvijala vsa zadeva. Nato je bila debata zaključena, nakar je občni zbor izrekel stari upravi zaupnico in razrešnico. Proti je glasovalo deset navzočih članov, za zaupnico pa 80.

Po sprejetju proračuna sta bila v upravo izvoljena gg. Leopold Zupančič in Franc Kolšak ter g. Jernej Ložar za namestnika.

Sledil je nato obširen referat tajnika o regulaciji cen vina. Izvolil naj se širši odbor, obstoječ iz članov uprave in članov samih, ki naj bi po posebnem pravilniku pričel primerno akcijo proti neolajni in umazani konkurenci. Občni zbor je bil zaključen ob 19.

Borza

Dne 28. marca 1935.

Denar

Danes so narasli tečaji Amsterdam, Bruslja, Londona, Newyorka in Trsta. Neizpremenjeni so ostali tečaji Berlina, Curiha in Pariza, dočim je Praga popustila.

V ospredju zanimanja je še vedno belga, ki se je danes zopet popravila tako v Curihu kot na naših borzah. S tem so zaenkrat uresničene vesti o devalvaciji belge za 20%, verjetno pa je, da belge ne bo mogla obdržati na sedanjem stanju tudi nova devizna politika ne. V tem oziru bo prinesla nekak več jasnosti tudi izjava nove belgijske vlade, katero pričakujejo te dni.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi narasel na 8,70—8,80, dočim je v Zagrebu notiral 8,665—8,765, v Belgradu pa 8,688—8,788. Grški boni v Belgradu 29,15—29,85. Angleški funt je popustil v Zagrebu na 228,78 do 230, v Belgradu pa 229,25—230,85. Španska pezeta v Zagrebu 5,375—5,475, v Belgradu 5,55 blago.

Ljubljana, Amsterdam 2670,71—2685,31, Berlin 1756,08—1769,95, Bruselj 966,15—971,21, Curih 1421,01—1428,08, London 210,22—212,28, Newyork 4360,77—4397,09, Pariz 289,60—291,03, Praga 183,35—184,46, Trst 362,42—365,50.

Promet na zagrebški borzi 400.187 Din. Curih, Belgrad 7,02, Pariz 20,88, London 14,865, Newyork 309,375, Bruselj 68, Milan 25,575, Madrid 42,20, Amsterdam 208,90, Berlin 124,05, Dunaj 56,80, Stockholm 76,60, Oslo 74,60, Kopenhagen 66,25, Praga 12,91, Varšava 58,25, Atene 2,94, Carigrad 2,50, Bukarešta 3,05, Helsingfors 6,545, Buenos Aires 0,7875.

Vrednostni papirji

Tendence za vojno škodo in begluške obveznice je bila slaba in so njih tečaji popustili, po-

sebnio vojna škoda. Ostali domači državni papirji so bili v glavnem neizpremenjeni, dočim so dolarški papirji čvrsti, posebno 8% Blerovo posojilo. Promet je bil srednji.

Ljubljana, 7% invest. pos. 77—78, agrarji 45 do 46, vojna škoda 375—377, 6% begl. obv. 65 do 66, 8% Bler. pos. 78,50—79,50, 7% Bler. pos. 66 do 67, 7% pos. DHB 71—73.

Zagreb, Drž. papirji: 7% invest. pos. 77—78,25, agrarji 45,00—46,50, vojna škoda 371,50 do 373 (372, 374), 4. 371—373, 5. in 6. 371—373 (375), 7. 371—373, 6% begl. obv. 65—66 (66), 8% Bler. pos. 79,50 den., 7% Bler. pos. 66—67,50 (67,25, 68), 7% pos. DHB 70 den. — Delnice: Priv. agr. banka 259—262 (250, 260).

Belgrad, Drž. papirji: 7% invest. pos. 77,50—78 (78), agrarji 48,50 bl., vojna škoda 370,50—372 (372, 370), 6% begl. obv. 65,50—66 (66), 8% Bler. pos. 78,50—80, 7% Bler. pos. 66,25 do 66,70 (66,50), 7% pos. DHB 72 bl. — Delnice: Narodna banka 5220—5300, Priv. agr. banka 256,50—257,50 (257).

Žitni trg

Ljubljana, Pšenica 78 kg 2% bč. 125—127, ban. 123—125, oves slav. 98—100, koruza prekomerno suha bč. 68—70, ban. 64—66, bela za mleto 84—86, moka nišla bč. in ban. 200—220, št. 2 180—200, št. 5 160—180, otrobi bč. debeli 95 do 100.

Novi Sad, Koruza bč. in srem. 65—66, ban. 62—63. Vse ostalo neizpremen. Tendence slaba. Promet slab.

Budimpešta, Tendence omahljiva. Promet srednji. Pšenica: maj obr. teč. 16,22—16,44, zaklj. 16,22—16,23; junij obr. teč. 16,29—16,46, zaklj. 16,28—16,30. — Rž: maj obr. teč. 12,02—12,23, zaklj. 12—12,05. — Koruza: maj obr. teč. 11,47 do 11,58, zaklj. 11,47—11,49; julij obr. teč. 11,61 do 11,70, zaklj. 11,59—11,60.

Tranzit skozi našo državo

Statistika naše zunanje trgovine, kot jo objavlja glavno ravnateljstvo carin, prinaša tudi zanimive podatke o tranzitnem prometu skozi našo državo, kar je zelo velikega gospodarskega pomena za naše železnice, ker se skoraj ves promet razvija skozi Slovenijo. Velikost tranzitnega prometa je v ozki zvezi s položajem trgovine naših sosedov in je odraz njih intenzivnih medsebojnih gospodarskih stikov. Iz ravnikar objavljene publikacije za 1934 in prejšnjih posnemamo o tranzitnem prometu skozi našo državo tele podatke:

1929	2.344.139 ton
1930	2.264.000 "
1931	2.856.117 "
1932	1.997.257 "
1933	1.932.667 "
1934	2.505.555 "

Glavni tranzitni predmeti so naslednji: žito iz Madjarske in Rumunije v Avstrijo in Češkoslovaško, povrtnina in zelenjava iz Madjarske v Italijo, južno sadje iz Italije v Avstrijo, na Madjarsko in v CSR, les iz Avstrije in Rumunije v Italijo in na Madjarsko, iz Češkoslovaške v Italijo, mineralna olja iz Rumunije v Avstrijo, Madjarsko, Nemčijo in CSR, papir iz Avstrije in CSR v Italijo in Rumunijo, železo in izdelki iz njega iz Avstrije, Češkoslovaške in Rusije v Bolgarijo, Italijo, Madjarsko in Rumunijo itd.

Konkurz je razglašen o imovini Pavle Sever, trgovke z usnjem, Ljubljana, Stari trg 7. Konkurni sodnik je Anton Avsec, konkurni upravnik pa dr. Fran Gabersček, odvetnik v Ljubljani. Prijave terjatev do 23. aprila. Ugotovitveni narok 30. aprila ob 9.

Bilance zaščitene bank. Pančevska pučka banka v Pančevu izkazuje za 1934 0,84 milj. novih vlog na knjižice ter 3,6 na tekoče račune, stare vloge pa so se zmanjšale: na knjižice od 66,5 na 59,7, na tek. račun pa od 12,14 na 10,0 milj. Din, zmanjšal pa se je tudi reeskont od 8,6 na 8,36 milj. Din. Med aktivni je omeniti povečanje likvidnosti, saj je gotovina s naložbami narasla od 6,2 na 8,3 milj. Din, dolžniki (stari) znašajo 37,55 (41,4), menice pa do 40,6 (41,1) milj. Din. — Banka Braća Turković v Zagrebu objavlja bilanci za 1933 in 1934, iz katerih je razvidno, da so znašale hranilne vloge 6,2 (1933 6,07), upniki 3,6 (2,7), reeskont pa 9,06 (9,89) milj. Din. Za 1934 je izkazana izguba v znesku 16,108 Din, dočim je bilanca za 1933 uravnovesena.

Razpisana javna dela

Zemun—Novi Sad: od km 4,0 do 25,5 — 21,410.614 Din; licitacija 2. aprila.

Zemun—Novi Sad: od km 25,5 do 44,4 — 18,831.908 Din; licitacija 5. aprila.

Zemun—Novi Sad: od km 44,4 do 56,621 — 15,297.118 Din; licitacija 8. aprila.

Skupno od km 4,0 do 56,621 — 55,538.040 Din, dočim je za vsa ceto proračun 220 milj. Din.

Belgrad—Kragujevac: od km 16,3 do 41,0 — 16,788.160 Din; licitacija 12. aprila.

Belgrad—Kragujevac: od km 41,0 do 80,4 — 26,181.500 Din; licitacija v začetku maja.

Za vsa ceto Belgrad—Kragujevac je določenih 90 milj. Din.

Dalje je določeno za dovršitev ceste Belgrad—Pančev 14 milj. Din. V ta namen je že razpisana licitacija za 10. april in znaša proračunska vsota 15,031.772 Din.

Poravnalno postopanje je uvedeno o ležeči zapuščeni polk. Frana Stupice, veletrgovca v Ljubljani. Poravnalni sodnik Anton Avsec. Poravnalni upravnik dr. Al. Vrtačnik, odvetnik v Ljubljani. Prijave terjatev do 7. maja. Poravnalni narok 14. maja ob 9,30. Ponuja 50%, plačljivih v 6 enakih, zaporednih obrokih. Prvi obrok zapade v plačilo 13 mesecev po pravomocnosti poravnave. — Nadalje je uvedeno poravnalno postopanje o imovini Amana Alfreda, tovarnarja pohištva v Trzinu. Poravnalni sodnik Mijo Čermoš, starešina okrajnega sodišča Trzin, poravnalni upravnik dr. Josip Gruden, odvetnik v Trzinu. Prijava terjatev do 20. aprila, poravnalni narok 27. aprila ob 10 na okrajnem sodišču v Trzinu.

Zaposlenost v januarju. Po podatkih Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu je število zavarovanega delavstva padlo od decembra 1934 na januar 1935 od 547.156 na 506.496. Januarja leta 1934 pa je znašalo število zavarovancev 484.232. Število zaposlenih je v primeri z decembrom padlo zaradi sezonskih razlogov, naraslo pa je v primeri s prejšnjima dvema letoma. Prirastek znaša od januarja 1934 na januar 1935 pri uradu v Nisu za 3391, v Sarajevu za 2794, Osijeku 2397, Ljubljani 2097 in v Belgradu 2059; zmanjšanje izkazuje edino urad v Banjaluki z 278 osebami. Poprečna zavarovana meza je znašala v januarju 1935 21,84 Din, kar pomeni v primeri z januarjem 1934 padec za 0,87 Din. Skupna zavarovana meza je znašala v januarju 1935 276,5 milj. (januarja 1934 264,94 milj.) Din.

Sportna naloga mora biti dosegljiva

Smisel vsake sportne tekme se izčrpa v dosegljivosti postavljene naloge, to se pravi: Sportniku postavljena naloga naj bo tako ustvarjena, da je njemu izvršitev mogoča, vsaj prvaku, da jo more vsaj eden, najboljši, rešiti. Ako temu ni tako, ako je v svojem namenu tako težka, da je ne more nihče, tudi najbolj nadarjeni, najbolj izvržebani brez handicapa obvladati, potem je napačno postavljena.

Seveda se ta formula ne tiče sportnih panog, kakor je tek na 100 m. Razdalja 100 m lahko vsak človek preteče. Namen je v tem, da se doseže, kakor hitro mogoče, cilj. Take discipline pri tem vprašanju ne pridejo v poštev. Imamo pa tekmovalja, tjer sportno delo obsega tudi težkoče, ki so dane po okolici in ki se morajo tudi premagati. Pri takih tekmovaljih bi torej morale biti, točno vzeto, dvojne ocene. Primer take konkurence je plavanje po reki, n. pr. 20 km. Tu je odločilno, kdo pride prvi na cilj, in dalje, kdo je najbolj odporen proti težkočam, ki jih mora premagati na progi. Nihče ne bi prišel na idejo, da spelje progo tako, da bi pustil plavati tekmovalce spotoma enkrat ali dvakrat skozi brzice samo zato, da bi postal tekma posebej napeta. To bi bilo za vsakega uvidnega človeka nerazumljivo.

Skoraj ne ravno tako, ampak skoraj tako nerazumljiva se zdi naloga, ki je bila postavljena tekmovalcem pri letošnjih alpskih tekmovaljih FIS-e. Tokrat so v Mürenu oferali tekmovalcem ravno pri spustu — pri slalomu ni bilo tako hudo — progo, katere ni mogel prevoziti niti eden brez padca. Razen tega je pihal na dan tekme veter, ki je imel že karakter viharja. Ker je ta veter nastopal v obliki burje, torej enkrat zelo močil, par minut pozneje pa naslednjega tekača sploh ni ovrnil, je postal tudi izid tekmovalja iregularen.

Prireditelj naj se iz te pridobljene izkušnje naučijo prvič, da ne stopnjujejo do nevezdrnosti težke proge; drugič, da v slabem vremenu ne vršijo takega tekmovalja. Lista ponesrečenih samo pri mürenski prireditvi je čudovito visoka. Ako bi se zbrala statistika vseh letošnjih ponesrečencev pri alpskih tekmovaljih po Evropi, bi dobili številke, ki bi se jih ustrašili.

Saj ni potreba iz lepega sporta samo radi ljubih senzacij napraviti nevaren sport.

I. SSK Maribor v Ljubljani

V nedeljo, 31. marca bomo pozdravili v Ljubljani mariborske goste I. SSK Maribor, ki bo nastopil v prvenstveni nogometni tekmi proti ZSK

Primož Trubar

Kranjski luterani so zelo težko čakali, kdor bo postal Ravbarjev naslednik na škofijskem sedežu v Ljubljani. Bali so se tega in onega. Slednjič je bil po mnogem spletkarjenju in različnem ugibanju za ljubljanskega škofa imenovan kranjski plemič Francišek Kacijanar (1536—1543).

Kacijanar je bil pred svojim imenovanjem prošt pri Gospej Sveti na Koroškem. V slovesnem sprevodu so ga pripeljali Kranjci v Ljubljano in imeli veliko zaupanje nanj. Toda vse je kazalo, da škof Francišek ni bil pravi mož za takratno dobo. Novoverci, popreje ponižani po škofu Kristofu, so začeli pogumno vzdigovati glave. Še bolj so bili potrjeni v svojih nadah, ko so videli, da Kacijanar upošteva ljudi njih verskega prepričanja. Duhovnik Pavel Wiener in plemič Ziga Weichselberger, znana privrženca luteranstva, sta bila škofova osebna zaupnika. Ljudje so stikali glave in se vpraševali na tiem: »Kaj bo, kaj bo?«

Posebno potrj je bil pater Tomaž. Nikdar ni pričakoval, da se bo stvar tako hitro obrnila na slabše. V pridigah ni upal govoriti o njej, ker ni imel važnih dejanskih dokazov. Zoper škofa pa itak ni smel delovati. Molčal je in skoraj obupaval videč, da bo uničena njegova življenjska naloga.

Prihajalo je vedno huje. Duhovnik Pavel Wiener, dasi oženjen, je dobil stolni kanonikat in stolno župnijo. Še več. Luterani so začeli nastopati kot neodvisna stranka ter zahtevali lastno službo božjo.

Kaj pa Trubar? Odkar mu je škof Ravbar prepovedal pridigovati v stolnici, je živel popolno sam zase. Ni se mešal več veliko med tovariše svojih nazorov. Dalj časa ni bival v Ljubljani, ker mu je tržaški škof Peter Bonomo leta 1540. podelil župnijo v Laškem trgu pri Celju. Dostikrat je šel v Celje opravljati dolžnosti, ki mu jih je nakladala kaplanija pri svetem Maksimilijanu. Ali je v Laškem trgu kot župnik tudi pridigoval? Gotovo, ker je bila ta župnija podrejena tržaškemu škofu.

Tačas pa so ljubljanski novoverci premišljevali, kje bi dobili v mestu kako cerkev za službo božjo. Na pomoč jim je prišel ljubljanski magistrat, ki je imel v svoji upravi bolnišnico in cerkev svete Elizabete v Spitalski ulici. Magistrat je sklepal takole: Če imamo mi mestni očetje dolžnost, da skrbimo za revne mestne bolnike in za cerkev svete Elizabete, da iščemo podpornikov za bolnišnico in plačujemo duhovnika, imamo tudi pravico, da nastavimo takega duhovnika, ki bo po naši volji. Tako se je zgodilo. Trubar ni ostal dolgo v Laškem trgu. Luteranski mestni svetovalci so mu ponudili duhovniško službo v Spitalski ulici in on je to službo tudi sprejel.

Katoličani so zmajevali z glavami in govorili med seboj: »Od kdaj pa ima magistrat pravico, da kar sam izbira duhovnike in jih postavlja za dušne pastirje? To je vendar škofova pravica. In če je škof Ravbar prepovedal Trubarju pridigovati ne samo v stolnici svetega Nikolaja, temveč v vseh cerkvah ljubljanske škofije, kako to, da sme zdaj Trubar neovirano stopati na leco Elizabetne cerkve in oznanjevati svoj evangelij? Saj pripada tudi ta cerkev ljubljanski škofiji.«

Tako so razpravljali verni Ljubljančani te dogodke, toda niso prešli od merodajne strani nobenega odgovora.

Tedaj se je zopet oglašil pater Tomaž v minoritski cerkvi in začel šibati početje odpadnikov. V Novem mestu, kjer je bilo že tudi precej luteranov, pa mu je pomagal pater Janez, prav tako goreč zagovornik apostolskih nauk. Samoumevno sta si nakopala oba redovnika hudo sovraštvo. Zgodovinarji poročajo, da sta prestala nasilno smrt. Toda o tem pozneje.

Morebiti bo kdo vpraševal, kje je bila v Ljubljani Elizabetna cerkev, ki je nikjer ni več? Stala je na desnem bregu Ljubljanice ob koncu frančiškanskega mostu, kjer je zdaj Majerjeva veletrgovina v Stritarjevi ulici. Zgraditi jo je dala ogrska kraljica Elizabeta, hči poljskega kralja Vladislava I. Ko se je na potu v Italijo mudila leta 1345. v Ljubljani, je ustanovila to cerkev in poleg nje meščanski spital. Cerkev je bila stisnjena med hišami, imela nizek zvonik in vhod iz Spitalske ulice. Ko so jo dobili v oblast luteranski plemenitaši, so jo preustrojili po svoje. Zavrgli so oba stranska altarja in ohr-

nili samo veliki altar, pa še ta je bil brez vsakega okrasa. Tukaj so imeli svojo službo božjo ob nedeljah in ob tisti peščici praznikov, ki jih še niso odpravili. V ti cerkvi so luteranski duhovniki krščevali in poročali, saj druge zakramente so itak zavrgli. Najbolj so gojili čitanje svetega pisma, pridige in skupno petje. V grobišču pod cerkvijo so pokopavali tudi svoje mrtvece, toda le najodličnejše, ker je bilo v tesnem grobišču premalo prostora za večje število rakev. Med drugimi so prinesli v to cerkev tudi truplo Jurija Dalmatina, ki so ga potem pokopali 1. septembra 1589 na pokopališču pri svetem Petru.

Naj dostavimo že tukaj, kakšen spremen se je izvršil v cerkvi svete Elizabete, ko je vladal ljubljanski škofijo Tomaž Hren. Ta je zadal s podporo nadvojvode Ferdinanda smrtni udarec luteranstvu na Kranjskem. Cerkev svete Elizabete je postala zopet katoliška posest 1. novembra 1598. O tem dogodku je zabeležil Hren sam v svojem dnevniku:

»Pomni in dokler živiš, hvali ter poveljuj z vsem srcem, z ustni in dejanjem vsemogočnega Boga in preslavno Devico Marijo z vsemi svetniki. Izginal sem satanovo shodnico in krivoverske pridigarje iz cerkve svete Elizabete. Prišedši tja v slovesni procesiji z zastavami, križi in ob petju litanij sem razbil odtodni krstni kamen. Raztrgal sem oskrnjene altarne prte in očistil kraj z blagoslovljeno vodo. Potem sem pel slovesno sveto mašo, imel pridigo in zahvalno pesem. Drugi dan je bila ob navzočnosti velike množice ljudstva sveta maša za mrtve. Potem se je začela zopet vsakdanja služba božja.«

Nekateri viri poročajo, da je prišel škof Tomaž Hren v špitalsko cerkev svete Elizabete prav tedaj, ko se je vršila v njej luteranska služba božja in da je krivoverskega pridigarja pahnil s prižnice. Hrenov dnevnik ne poroča ničesar o tem. Znano pa je, da so na škofovo povelje ponoči odprli špitalske grobnice in odnesli krivoverske mrtvece. Cerkev je dobila zopet katoliškega duhovnika, ki je maševal, pridigoval in skrbel za dušni blagor bolnikov. Leta 1831. so jo spremenili v navadno stanovansko hišo z dvema nadstropji. (Glej Ivan Vrhovnik: Zatrte cerkve ljubljanske).

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pešna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

23 letno dekle
izučeno kuhanja, nekoli-ko šivanja, se želi izučiti gostilniške obrti. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3343. (a)

Šofer
z dolgoletno prakso išče službo. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zanesljiv šofer« št. 3400. (a)

Prodajalka
starejša moč, gre kot poslovodkinja v spe-rijsko trgovino v Ljubljano. Vloži lahko 5000 do 8000 Din kavcije. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3399.

Službodobe

Službo dobila
prvovrstni sluga in prvovrstna kuharica v odlični hiši na Gorenjskem. Ponudbe samo od izvrstnih moči z večletnimi spricvali, s popisom življenja in fotografijo. Znanje državne in nemškega jezika pogoj. Nastop službe čimprej. Dopise upravi »Slov.« pod št. 3201. (b)

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana. Krekov trg 10.

Hranilne knjižice
Mestne hranilnice Kamnik kupim in plačam vse v gotovini ob prevzemu. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Gotovina« št. 3326. (d)

Posojilo
do 300.000 Din - iščem. Popolnoma sigurno večkratno kritje. Vknjižba na prvo mesto. Dopise pod »Kapital 300« 3387 upr. »Slov.« v Mariboru. (d)

Stanovanja

Za primerno ceno oddam za maj
elegantno stanovanje petsočno. Kralja Petra trg 3. (c)

Stanovanje
iz treh večjih sob in ene manjše, kuhinje in priključka, v I. nadstropju, dvorišče, v centru mesta, se odda za 900 Din s 1. majem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3414. (c)

Lepo opremlj. sobo oddam. Sernčeva ulica 5. Tomšičev drevored, Maribor. (c)

Vnajem

Trgovina
v večjem obsegu, s spe-rijskim, kolonialnim blagom, deželnimi pridelki in mlinjskimi izdelki, dobro vpeljana, v industrijskem mestu na Gorenjskem - se radi selitve odda s stanovanjem v na-tem za več let. Ponudbe poslati pod značko »Trgovina Gorenjske« 3041 upravi »Slov.« v Ljubljani. (n)

Berite

»Slovenca«
in oglašujte v njem!

Kupimo

Kupim parni kotel
(ev. rabljen) Ströbel Eko-nie št. 2. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Kotel« št. 3327. (k)

Kupim
10 komadov rabljenih že-lezni jermenic v uporabi-ljivem stanju. 1 komad 800 x 150 x 60 mm, 1 ko-mad 500 x 100 x 60 mm, 9 kom. 500 x 100 x 45 mm, dvo- ali enodelne. Širina jermenic je lahko 10 do 15 mm širša. Ponudbe z označbo količine na na-slov: Nafiz Afgan, tkal-nica, Banja Luka. (k)

Posestva

Novi hiši
ob Dunajski cesti, zraven Ljubljane — prodam za vsako ceno. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 2915. (b)

Trgovska hiša
nova, v fari na Gorenjskem, brez konkurence - ugodno naprodaj. Vprašanja nasloviti pod značko »Trgovska v fari« št. 3042 upravi »Slovenca« v Ljubljani. (p)

Hiša z vrtom
in gospodarskim poslop-jem, v bližini Domžal, za gostilno in mesarijo po-sebno priporočljiva - se ugodno proda. Pismene ponudbe poslati v upravo »Slov.« v Ljubljani pod št. 3043. (p)

Hiša v Spodnji Šiški
z vrtom, malo trgovino, pripravna tudi za drugo obrt - naprodaj. Intere-senti pišite pod značko: »Hiša v Šiški« št. 3044 na oglašni oddelek »Slov.« v Ljubljani. (p)

Enonadstropna vila
dve moderni stanovanji, s kopalnico — naprodaj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Komfort« 3398.

Dražba posestva
Dne 11. aprila ob 9. uri dopoldne bo pri sreskem sodišču v Litiji, soba 22 dražba posestva vlož. št. 4 k. o. St. Lambert, ob-stoječega iz hiše, vas Borje št. 6, pošta St. Lam-bert z gospodarskimi po-slopji, hlevom, svinjaki, kaščo, čebelnjakom in kozolcem, z vrtom ter 5 gozdnih parcel, 8 njiv, 11 travnikov, 2 pašnikov ter h kmetiji spadajočim gospodarskim orodjem, v cenilni vrednosti 80.548,30 Din. Najmanjši ponudek znaša 54.995,75 Din.

CITAJTE IN ŠIRITE
»SLOVENCA«

Prodamo

Če avto svoj stari prodajal
a! motorja bi znebil se rad hrč kupcev ti mnogo priženi Slovenčev najmanjši inšera!

Posteljne mreže
v lesenih in železnih okvirjih ter železne po-stelje vseh vrst izdeluje in sprejema v popravilo najceneje P. Strgulec, Go-sposvetska 13, Kolizej — Ljubljana. (l)

PREMOG

DRVA IN Karbo paketi

pri Iv. Schumi
Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

Prima sport. suknjiče
po 98 Din. pumparice, modne hlače itd., kupite zelo ugodno pri Preskerju, Ljubljana, Sv. Petra ce-sta 14. (l)

Naprodaj rabljena
damska otroški vozički
in razni drugi predmeti pri »Promet«
(nasproti križevniške cer-kve).

Sveža, debela, zajamčena jajca
komad 30 par, razpošilja 400 in 720 komadov fran-ko vsaka postaja — G. Drechsler, Tuzla. (l)

Gozdne-sadike

za pomladansko pogozdo-vanje 4 in 5 letne presa-jene smrekove ter 2 in 3 letne mecesnove, prvo-vrstne, močne in zdrave, kakor tudi

Cipresne-sadike

za vrtno ograje in parke v različnih višinah do 1'20 m ima poceni naprodaj

Franc Dolenc

Preddvor nad Kranjem.

Razprodaja sadnega drevja!

Visokodebelne jablane in visokodebel, zlahtne hruške, visoke in nizke viš-nje, orehe in trte dobite po znižanih cenah pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (Po že-leznici najmanj 10 dre-ves.) (l)

Obrt

Predno se odločite za popravilo Vašega računskega stroja

zahitejajte ponudbo od specialnega mehanika

G. Žitnik, Ljubljana
Kolodvorska ul. 26
Tel. št. 34-23

Za vsako popravilo jamčim pismeno!

KOLIKO LET Vam kaže ZRCALO?

Če želite mla-dostni videz, napravite ta enostavni poizkus

Ni važno, kar stoji v Vašem rojstnem listu, temveč Vaša podoba v zrcalu pove leta, ki Vam jih ljudje prisojajo. Leta pa nič ne pomenijo, če svetlo in bar-žunasto kožo ter svežo in krasno polt varujejo mladost Vašeg- lica. Vsaka žena lahko danes vrne svoji koži mladost, če je koža tudi že ovenela in ohlap-na, izorana z gubami in postarana zaradi oslabilih mišic lica. Po navodilih prof. dr. Stejskala z dunajske univerze se je posre-čilo iz mladih živali pridobiti element, ime-novan biocel, ki pomlajuje. Biocel je danes se-stavni del kreme Tokalon, rožnate barve, ki — če se uporablja za nočni čas — redi in pom-lajuje kožo v času, ko Vi spite. Ohlapnemu tkivu se vrne njegova mladostna čvrstost. Zjutraj uporabljajte kremo Tokalon, bele barve (ni mastna). Ona odstranjuje razširjene znojnice, zjedalce in druge napake polti ter beli, osvežuje in napenja kožo. Napravite ta enostavni poizkus pomlajevanja in zrcalo Vam bo pokazalo, za koliko let ste se pomladili.

Pogrebno društvo Marijine bratov-ščine v Ljubljani sporoča svojemu član-stvu, da je po 45 letnem zvestem in tež-kem delu za naše društvo umrla gđ.

EMA ROBIDA

Pokop pokojne se bo vršil v petek, dne 29. marca ob pol petih iz hiše žalosti Hrenova ulica 6 na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 27. marca 1935.

Društvena uprava.

VSEM, KI SO POČA STILI SPOMIN PREDRAGEGA OČETA

BOŽIDARJA BEŽKA

DVORNEGA SVETNIKA V P.

IN GA SPREMILI NA NJEGOVI ZADNJI POTI, SE NAJISKRENEJE ZAHVALJUJEJO

ŽALUJOČI OTROCI.

V LJUBLJANI, 28. III. 1935

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem tužno vest, da je naša ljubljena soproga, mati in stara mati, gospa

Ana Karolina Sodin roj. Gajšek

veleposestnica

v sredo 27. marca 1935 po mukepolni bolezni, previdena s to-lazili sv. vere, v 66. letu, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb blagopokojne bo v soboto 30. marca 1935 ob 9 dopoldne iz hiše žalosti Bukovžlak št. 2 na farno pokopališče na Teharjih in bo po daritvi sv. maše zadušnice truplo položeno v dru-žinski grob k večnemu počitku.

Bukovžlak-Teharje, 27. marca 1935.

Zalujoči: Blaž Sodin, soprog, Karl Koželj, Ivan Koželj, sina, Terezija Gajšek, sestra, vnuki — in ostalo sorodstvo.

Javlja žalostno vest, da je najin iskreno ljubljani soprog in oče, brat, svak in stric, gospod

Ivan Kunc

meščanskošolski učitelj in posestnik

po kratki bolezni dne 27. t. m. Bogu vdan umrl.

Pogreb bo v petek, dne 29. t. m. ob pol petih popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 27. marca 1935.

Pavla Kunc, soproga, dr. Boris Kunc, sin
in ostalo sorodstvo.

Učiteljski zbor drž. II. deške meščanske šole v Ljubljani užaloščen naznanja, da je njegov dragi član, gospod

Ivan Kunc

nastavnik meščanske šole

dne 27. marca 1935 po kratki bolezni v bolnišnici umrl. Pogreb bo 29. marca 1935 ob 17 iz bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Blagega in dobrega tovariša ohranimo trajno in lepem spominu!

V Ljubljani, dne 28. marca 1935.